

Prologus

D
caliginē et pcellā et tube sonū et vocē ver,
lxz quā q̄ audierūt excusauerūt se ne eis
fieret verbū. Nō em̄ portabant qđ dice
bat: et si bestia tetigerit montē lapidabit
Ec ita terrible erat qđ videbat. Moyses
dirit. Exterritus sum et tremebundus.
Saccessus ad syon montē et ciuitatē
dei viuentis hierālm celestem et multoꝝ
miliū angeloz freqn̄tiā. et eccliaz primi
tuoz q̄ pscripti sūt in celis et iudicē oīm
deū et sp̄m iustoz pfectoz. et testamēti no
ui mediatorē iesū. et sanguinis asphionez
melius loquentē q̄ abel. Cidete ne re
cusatis loqntē. Si em̄ illi nō effugerūt
recusantes eū q̄ sup terrā loquebar: m̄l;
tomagis nos q̄ de celis loqntē nob̄ auer
timus: cuius vox mouit terrā tunc aut̄
repromittit dicens: Adhuc semel et ego
moueto nō solū terrā sed et celū. Qđ au
tē adhuc semel dicit: declarat mobilium
trāslationē tāq̄ factoz: ut maneāt ea q̄
sunt imobilia. Itaq̄ regnū imobile su
scipietes hēmus grāz: p̄ quā fuiam̄ pla
centes deo cū metu et reuerentia. Etem̄
nī ignis sumens est.

XII

A
B
C
H
Charitas fraternitatis maneat
in robis et hospitalitatē nolite
obliuisci. Per hāc em̄ placuerūt
quidā angelis hospicio receptoꝝ. Nemē
tote vincoroz tanq̄ simul vincti: et labi
rantū tanq̄ et ip̄i in corpore morantes
Honorable cōnubiuꝝ in oīb: et chorus
immaculatus. Fornicatores em̄ et adulte
ros iudicabit deꝝ. Sint mores sine aua
ritia. Tentati p̄tibz. Ipse em̄ dixit. Non
te deserā neq̄ terelinquā: ita ut p̄fident
dicamus. Dñs mihi adiutor ē nō time
In quid faciat mihi homo. Nemētote p̄
positoz v̄toꝝ q̄ robis locuti sunt verbū
dei: quoz intuentes exitū queracionis
imitamini fidē. Jesus xp̄s Ixri et hodie
ipse et in secula. Doctrinis varijs et pe
regrinis nolite abduci. Optimū est em̄
grā stabilire cor: nō escis q̄ nō, p̄fuerunt
ambulantibz in eis. Habemus altare: d
quo edere nō hñt ptātem q̄ tabernacu
lo deseruit. Quoz em̄ aīaliū infer̄ san
guis, p̄ peccato in sancta p̄ pontifice: horz

C
corpa cremanſ ext̄ castra Propter qđ
et iesus p̄ sanctificaret p̄ suū sanguinez
pp̄lin extra portam passus est. Exeamus
igif ad eū extra castra improprietū eiꝝ por
tantes. Non em̄ habemus hic manentē
ciuitatē: sed futurā inq̄rimus. Per ipm
g offeramus hostiā laudis sp̄ deo id ē fru
ctū labioroz p̄fientiū noi eiꝝ. Hñficienie
aut̄ et cōionis nolite obliuisci. Talibz em̄
hostijs pmere ē deus. Obedie p̄positus
v̄tis: et subiacete eis. Ipsi em̄ p̄uigilant
q̄si rōem, p̄ aiabz v̄tis reddituri: ut cum
gaudio hoc faciat: et nō gemētes. Hoc ei
nō expedit rob: Orate p̄ nobis. Confidi
mus em̄ qz lōnā p̄sciam hēmus in oīb
bñ volentes p̄uersari. Amplius aut̄ dep̄
cor ros hoc facere: q̄ celarius restituar ro
bis. Deus aut̄ pacis q̄ eduxit de mortu
is pastorē magnū ouiu in sanguine te
stamenti eterni dñm n̄m iesum christū
aptet ros in om̄i bono ut faciat eī ro
luntatē: faciens in rob qđ placeat coraz
se p̄ iesum xp̄m cui est glia in secula secu
lorz Amē. Rogo aut̄ ros frēs ut suffera
tis verbū solaci. Etem̄ p̄ paucis scripsi
rob. Cognoscite frēm v̄t̄ timothēū di
missum: cū q̄ si celarius venierit videlv
ros. Salutate om̄is prepositos v̄tos: et
oēs sanctos. Salutat ros de italia frēs.
Eta cū oīb robis Amen.

B
Explicit ep̄la Pauli ad Hebrewos. Inci
pit p̄fatio beati Hieronymi p̄sbyteri in
libz Actuū aploꝝ.

C
Anit psalmista: ambulabunt
de virtutibz in virtutes. Hōsi
ap̄li pauli ep̄las dudū robis
vñorolūne c̄islatas dōmen
et rogatiāne charissimi actus agloꝝ com
pellitioꝝ vt transferā in latinū: que libz
nulli dubium est a luca antiocheno arte
medico qui postea inferuiēs paulo apo
stolo christi factus est d̄scipulus fuisse
editum. Ceruices p̄mit imposta sepius
oneris magnitudo: qz studia inuidoroz te
phenſiōe digna putant ea que scribim̄
Illoꝝ nūnq̄ odio et detractione iuuans
te christo meum filebit eloquiū.

S

Actus aploꝝ nudā quidem videntur
sonare hystoriā: et nescientis ecclie infan-
tiā terrere: sed si nouerim⁹ scriptorē eoꝝ
lucā esse medicū: cuius laus est in euān-
gelio: aīaduertimus piter oīa verba illi⁹
aīe languentis esse medicinā.

Item aliis plogus.

Eccl̄as antiochenis natione
s̄yrius cuius laus in euāngelio
canit: apud antiochiā me-
dicina artis egregius: et aplo-
rū xpi discipulus fuit: postea vscq ad con-
fessionē paulū secutus aplm: sine crimi-
ne in virginitate pmanens. deo maluit
fuire: Qui septuaginta et q̄tu or annos
etatis agens in bithynia obiit plen⁹ spū
sancto: q̄ inuestigante in achaei pribus
euāngeliū scribens grecis fidelib⁹ incar-
nationē dñi fideli narratione oīidit: eū;
deq̄ ex stirpe dauid testēdūs mōstrauit
Qui nō īmerito scribendoz actuuz aplis
coꝝ ptās in misterio daf. vt deo in deum
pleno. et filio pditionis extincto oratiōe
ab aplis facta. sorte dñice electionis nu-
merus cōpleref. Hicq̄ paulus psumā-
tionē aplicis actib⁹ daret: quē dui cōtra
stimulū calcitrantez dñs elegisset. Qd
legentib⁹ et requirētib⁹ deū breui potius
volui oīidere ſimone: q̄ plurius aliqd fa-
ſtudiētib⁹ pdidisse: sciens q̄ opante agris
colam oporteat p̄imū de suis fructibus
edere. Quē ita diuina subsecuta est grā
vt nō ſolū corpib⁹: h̄ etiā q̄iab⁹ eius p̄fi-
ceret medicina.

Incipit liber actuū aploꝝ beati Luce.
euāngeliste. Capl̄m.

Rituum qui

dem ſimonē feci dei oī-
bue o theophile que ce-
pit iesus facere et docere
vscq in diē qua precipi-
ens aplis p ſp̄m̄ sanctū
quos elegit aſſumptus est. Quibus et
prebuit ſeipſum viuū poſt paſſionē ſuā

in multis argūmētis. p dies q̄draginta
apparēs eis: et loquens de regno dei. Et
puescens pcepit eis ab hierosolymis ne
diſcederent: sed expectaret pmissionem
ptis quā audistiſ inquit per os meū/q̄
I.ii.b.7.19.a
iobes qđem baptiſauit aqua: vos autem
baptiſabimini ſp̄m̄ sancto nō poſt m̄ltos
hos dies. Igit̄ qui quenerāt interrogā-
bant eū dicentes. Dñe ſi in tpe hoc reſi-
tues regnū iſrael. Dicit aut̄ eis: Non ē
v̄m noſſe tpa vel momenta q̄ pater po-
ſuit in ſua p̄tē: ſed accipietis virtutem
ſupuenientis ſp̄m̄ ſancti in vos: et eritis Luce.24.8.
mihi teſtes in h̄iſlm et in omni iudea et
ſamaria et vſcq ad vltimū terre. Et cum Mar.16.9. B
hec dixiſſet: videntibus illis elevatus ē: Apoc.ii.c
et nubes fuſcepit eū ab oculis eoꝝ. Cūq̄
intuerent in celum euntē illum: ecce Joh.20.c
duo viri aſtiterūt iuxta illos in vestibus
albis: q̄ et dixerūt. Cliri galylei quid ſia-
tis aspicientes in celum: Hic iesus qui
aſſumptus est a vobis in celis: ſic veniet
quēadmodū vidistiſ eū euntē in celū
Tūc reuerſi ſunt hierosolymā a monte
qui vocat oliueti qui eſt iuxta hierusalez
ſabbati habens iter. Et cum introiſſent Mat.10.a.
in cenaculū aſcenderūt ubi manebat pe
trus et iohānes et iacobus et andreas phi- Luce.6.c
lippus et thomas bartholomeus et mathe-
us: iacob⁹ alph̄i et ſimon zelotes et iudas
iacobi. Hi oēs erant pſeuerātes vñani-
miter in oratione cū mulierib⁹ et maria
m̄te ieuſu et fratrib⁹ eius. In dieb⁹ illis
exurgens petrus in medio fratru dixit.
Erat aut̄ turba hoīm ſimul fere centuꝝ
viginti. Cliri frēs: oportet impleri ſcri-
pturā quā p̄dixit ſp̄m̄ ſctūs: p̄ os dauid
de iuda q̄ fuit dux eoꝝ q̄ complēderunt
iēſum q̄ cōnumeratus erat in nobis: et
ſortitus eſt ſorē mīſterij hui⁹. Et hic q̄
dem poſſedit agrū de mercede iniquita-
tis: et ſuſpensus crepuit mediūs: et diffuſa
ſunt omnia viſcera eius. Et notuꝝ fa-
ctū eſt oīm̄ habitātib⁹ hierusalem ita
vt appellareſ ager ille lingua eoꝝ achel-
demach. hoc eſt ager ſanguinis. Scri- D
ptuꝝ eſt eīm̄ in libro psalmor̄. Fiat com- ps.108.
moratio eoꝝ deſerta: et nō ſit q̄ inabitet

Actus apostolorum

in ea. Et epatū ei⁹ accipiat alter. Oportet ḡ ex his viris q̄ nobiscū sunt congregati in oī tēpe q̄ intravit et erivit inter nos dñs iesus incipiens a baptismate iohis vscg in diē q̄ assūptus est a nob̄ teste resurrectiōis e⁹ nobiscū fieri vnū ex istis. Et statuerūt duos: ioseph qui vocabat barsabas q̄ cognoiatus est iustus; et mathiā. Et orātes dixerūt: Tu dñe q̄ corda nosti oīz: ondē quē eleger; ex his duob; vnū accipe locū mīsterij huius et aplat⁹: de quo p̄uaricatus est iudas ut abiret in locum suum. Et dederūt sortes eis. Et cecidit sortes sup mathiā. et annūteratus ē cum vndecim apl̄is.

II

A T cū cōplerent̄ dies pentheco/ stes erant oēs p̄iter in eodē loco
Et factus est repente de celo so/ nus tanq̄ aduenieris spūs relexemētis et/ rep̄euit totā domū ubi erant sedentes
Et apparuerūt illis disp̄ite lingue tanq̄/ signis. sed itq̄ sup singulos eorū. Et re/ pleti sunt oēs spūlācto. et ceperūt loqui/ varijs linguis. put spūstū ō dabat eloq̄ illis. Erāt aut̄ in hierlm hitantes indei/ viri religiosi: ex oī natione q̄ sub celo est.
Facta aut̄ hac voce auenit multitudo et/ mente p̄fusa est: quoniā audiebat unus/ quisq̄ lingua sua illos loquētes. Stu/ pebant aut̄ om̄es et mirabant̄ dicentes.
Nōne ecce om̄is isti qui loquunt̄ galylei/ sunt? Et quō nos audiūimus unusq̄ lingua/ nēam in qua nati sumus? Par/ thi et medi et elamite. et q̄ habitant meso/ potamiā. iudeam et cappadociā. pontum/ et asiam. phrygiā et pamphiliā. egyptū/ et p̄tes libie. que est circa cirenen. et adue/ ne rhomani. iudei quoq̄ et p̄seliti chretes/ et arabes audiuimus eos loquentes no/ stris linguis magnalia dei. Stupebant/ autem om̄es et mirabant̄ ad inuicē dis/ centes: Quid nā vult hoc esse? Alij aut̄/ irridentes dicebant: q̄ musto pleni sūt/ isti. Stans aut̄ petrus cum vndecim eleuauit vocem suam: et locutus est eis.
Uiri iudei et qui habitatis hierusalem/ vniuersi: hoc vobis notum sit: et aurib⁹/ percipite verba mea. Non em̄ sicut vos

estimatis hi ebris sunt cum sic hora diei/ tercia. Sed hoc est quod dictum est per/ prophetam iohel. Et erit in nouissimis die/ bus dicit dñs effundā te spū meo super/ oēm carnē. Et prophetabūt filij v̄ri et filie/ vestre: et iuuenes v̄ti v̄siones videbunt/ et seniores v̄ti somnia somniabunt. Et/ quidem sup seruos meos et ancillas me/ as in diebus illis effundā te spū meo et/ prophetabunt: et dalv̄ pdigia in celo sursuz/ et signa in terra teorsuz: languine et ignē/ et vaporē fumi. Sol conuertet in tene/ bras et luna in sanguinem anteq̄ veniet/ dies dñi magnus et manifestus. Et erit/ omnis quiq̄ inuocauerit nomen dñi/ saluus erit. Uiri israelite audite verba/ hec. Iesum naçarenū virum approbatū/ a deo in vobis virtutibus et pdigij et su/ gnis que fecit deus p̄ illum in medio ve/ stri sicut scitis. hunc definito scilicet et p̄/ scientia dei traditum p̄ manus iniquorum/ affigentes interemisis. Quē deus su/ scitauit solutis dolorib⁹ inferni: iurta qđ/ impossibile erat teneri illum ab eo. Da/ uid em̄ dicit in eū. Prouidebā dñm in/ conspectu meo semp: qm̄ a dextris ē mi/ hi ne cōmouear. Propter hoc letatū est/ cor meum et exultauit lingua mea: insu/ p̄ et caro mea requiescat in spe. Qm̄ nō/ derelinques aiam meaz in inferno: nec/ dabis sanctū tuū videre corruptionem/ Mortas mihi fecisti vias vite: repleb̄ me/ iocunditate cū facie tua. Uiri fr̄es: liceat/ audēter dicere ad vos de patriarcha da/ uid qm̄ defunctus est et sepultus est. et se/ pulcrum eius est apud nos vscg in hodi/ ernū diem. Prophetā igitur cum esset et/ sciret q̄ iureiurādo iurasset illi deus de/ fructu lumbi eius sedere sup sedem ei⁹: p̄uidens locutus est de resurrectiōe xp̄i: quia neq̄ derelictus est in inferno. neq̄/ caro eius vidit corruptionē. Hunc iesu/ resuscitauit deus: cuius omnes nos te/ stes sumus. Dextera igit̄ dei exaltatus J. io. d.
et p̄missio spūstū accepta a p̄fe. effudit/ h̄ donū qđ vos videtis et auditie. Nō em̄/ dāvid ascendit in celos. Dicit autē ipse.
Dixit dominus dño meo: sede a dextris ps. io. 9.

Johel. 2.
Esa. 44.

Johel. 2. 7. 3.

Mat. io. e. 7.

b. Johel. 2.

Ro. io. c. 1.

J. io. d.

C
ps. 15.

B

S ij

D
meis. Donec ponam inimicos tuos sca
bellū pedū tuorū. Certissime sciat ḡ oīs
domus israel: qz et dñm eū et xp̄m fecit te
us hūc iesum quē vos crucifixisti. His
aut̄ auditis cōpuncti sunt corde. et dixer
unt ad petrū et ad reliquos ap̄los. Quid
faciemus viri fr̄es Petrus aut̄ ad illos
pn̄iam inquit agite et bapticef vnuſq; q;
v̄m in noīe iesu xp̄i in remissionē petrōꝝ
v̄toꝝ et accipietis domū sp̄us sancti. Elo
bis enim est reprimissio et filiis v̄ris: et oī
bus q̄ longe sunt quoscūq; aduocauerit
dñs deus noster. Alijs etiā verbis pluri
mis testificatus est: et exhortabat eos di
cens: Saluamini a ḡnitione ista prava
Qui ergo receperūt f̄monē eius bapti
gati sunt: et apposite sunt in die illa anīe
circiter tria milia. Erant aut̄ pseueran
tes in doctrina ap̄loꝝ et cōdicatiōe fractio
nis panis et oronibꝝ. Siebat aut̄ oī aīe ti
mor. Multa qz pdigia et signa per ap̄los
in hierlm siebat. et metus erat magnus
in vniuersis. Deus etiā q̄ credebāt erat
pariter: et hēbāt oīa cōmunia. Possessio
nes et substātias vndebat: et diuidebat
illa oībꝝ put cuiq; opus erat. Quotidie
quoq; pdurātes vñanimis in tēplo et frā
ḡtes circa domos panē sustinebat cibū
cū exultatione et simplicitate cordis: col
laudantes deū et hūtes grām ad om̄neꝝ
plebem. Dñs aut̄ augebat q̄ salui siebat
quotidie in idīpm.

III

A
I.4.b.
p
Et quidā vir qui erat claudus
er vtero m̄ris sue baiulabat quē pone
bant q̄tidie ad portam tēpli q̄ dicif speci
osa: vt peteret elemosynā ab introēnti
bus in templū. Is cū vidisset petrꝝ et io
hannē incipiētes introire in templū ro
gabat vt elemosynā acciperet. Intuens
aut̄ in eū petrus cū ioh̄e dixit. Respice
in nos. At ille intendebat in eos: sperās
se aliqd acceptur ab eis. Petrus aut̄ di
xit: Argentū et aux nō ē mihi: quod autē
habeo hoc tibi dō. In noīe iesu xp̄i naīa
reni surge et ambula. Et apprehensa ma
nu eius dextera alleuavit eum: et p̄tinus

B
consolidate sunt bases eius et plante. Et
exiliens stetit et ambulabat. et intravit cū
illis in templū: ambulans et exiliens et
laudans deū. Et vidit oīs p̄plus eū am
bulantē et laudantē deū. Cognoscebant
aut̄ illū q̄ ipse erat q̄ ad elemosynā sede
bat ad speciosam portā tēpli. Et impleti
sunt stupore et extasi: in eo q̄ p̄tigerat illi
Cum tenerent aut̄ petrū et iobem. Cu
currit oīs p̄plus ad eos ad porticū q̄ ap
pellat salomonis stupentes. Clidens au
tem petrus r̄indit ad pp̄lm: Cliri israelite
quid miramini in hoc aut nos qd intue
mini: q̄ si n̄a virtute aut p̄tate fecerim
hunc ambulare? Deus abraam et deus
ysaac et iacob: deus patrū nōst̄oꝝ glorifi
cauit filium suū iesum: quē vos quidem
tradidistis et negastis ante faciem pylati
iudicante illo dimitti: vos aut̄ sc̄m et iu
stum negastis: et petistis virū homicidaꝝ
donari robis: autorē vero vite interfeci
stis. Quē deus suscitauit a mortuis cu
ius nos testes sumus. et in fide noīs eī
hūc quē vos videtis et nostis p̄firmauit
nomen eius: et fides q̄ per eū est dedit in
tegram sanitatem istam in p̄spectu oīm
restriū. Et nunc fratres scio qz per igno
rantiā fecistis: sicut et principes v̄i. De
us aut̄ q̄ p̄nūciauit p̄ os oīm p̄phetarū
pati xp̄m suū: sic impleuit Penitemini
igitur et cōvertimini vt teleant peccata
vestra vt cū vñerint tpa refrigerij a con
spectu dñi et miserit eū qm̄ p̄dicatus est
robis iesum xp̄m: quē oportet quidē ce
lum suscipere v̄sc̄ in tēpa restitutioꝝ
oīm q̄ locutus ē deus p̄ os sanctorū suorū
a seculo p̄phetarū. Moyses qdem dicit.
Qm̄ p̄phetam suscitabit robis dñs te?
vt de fratribꝝ v̄ris: tanq; meipm audie
tis iuxta oīa quecūq; locutus fuerit rob
Erit aut̄ oīs aīa q̄ nō audierit p̄phetam
illū extermiabif de plebe. Et oīs p̄phe
te a samuel et deinceps: q̄ locuti sūc an
nūciauerūt dies istos. Vlos estis filiū p̄
phetarū et testamēti: qd̄ dispositus deus ad
patres vestros dicens ad abraā. Et in se
mine tuo benedicēt om̄is familie terre
Vlobis primū deus suscitans filiū suūz

I.17.b.
Mar.15.b.
Luce.13.c.
Joh.18.g.

Ecc.17. Ezech.
18. Mat.4.e.
Mar.1.c. Lu.13.
a. Apoc.2.d.

Deut.18.

Gen.12.

Actus apostolorum

misit eū bñdicentē vobis: vt dñuerat se
vniuersq; a nequicia sua.

III

¶ Quetib; aut illis ad p̄plim sup
I uenerūt sacerdotes & magistratū
tēpli & saducei: dolētes q̄ dō
cerent p̄plim & annūciarent in iesum re
surrectionē ex mortuis. & iniecerunt in
eos manus: & posuerūt eos in custodiaz
in crastinū. Erat aut iā vesp̄a. Multū au
tē eoz q̄ audierāt verbū & ediderūt & fa
ctus est numerus eoz quinq; milia. Fa
ctū est aut in crastinū vt p̄gregaren̄ p̄ri
cipes eoz & seniores & scribe in hierlm;
& annas princeps sacerdotū et cayphas
& iobes & alexander. & quotqt erāt de ge
nere sacerdotali. Et statuētes eos in me
dio interrogabāt. In qua virtute aut in
quo noīe fecistis hoc vos? Tūc repletus
spūsancto petrus dixit ad eos: Pr̄incipes
p̄pli & seniores israel audite si nos hodie
duudicamur in bñfacto hoīb; infirmi in
q̄ iste saluus factus est: notū sit oīb; vob
& om̄i plebi israel q̄ in noīe dñi n̄i iesu
xpi naçareni quē vos crucifixisti quē de
us suscītauit a mortuis: in hoc iste astat

Sat. ii. g. coram vobis sanus. Hic est lapis q̄ res
Mar. ii. b. probatus est a vobis edificantib; q̄ fact?
Luce. xx. c. est in caput anguli: & nō ē in alio aliquo
i. Pe. 2. a. salus: Nec enim aliud nomen est sub celo
datū hoīb; in q̄ oporteat nos saluos fieri
Evidentes aut petri instantiā & iohannis
cōperto q̄ hoīes essent sine litteris & idi
ore amirabant & cognoscabant eos: qm̄
cū iesu fuerant. Hoc item quoq; videntes
stante cū eis q̄ curatus fuerat: nihil po
terant tradicere. Iusserūt aut eos fo
ras extra p̄ciliū secedere: & p̄ferebant ad
inuicem dicentes: quid faciemus hoīb; istis.
Quoniam quidē notū signū factū est p̄
eos oīb; hitantib; hierlm. Manifestū ē
& nō possumus negare. Sed ne ampli
diuulgeſ in p̄plm: cōminemur eis ne v̄l
tra loquāt in noīe hoc v̄lli boīm. Et ro
cantes eos: annūciauerūt ne oīno loq
ren̄ neq; docerent in noīe iesu. Petrus
& iohannes rñdentes dicerunt ad eos
Si iustum est in aspectu dei vos potius
audire q̄ deū iudicare. Non enim possum?

¶ vidimus & audiūimus nō loqui. At il
li cōminantes dimiserūt eos: nō inueni
entes quō puniret eos ppter p̄plm quia
om̄is clarificabant id qd̄ factū fuerat in
eo qd̄ acciderat. Annorūt ei erat amplius
q̄draginta hō in quo factū fuerat signuz
iustud sanitatis. Dimissi aut uenerūt ad
suos. & annūciauerūt eis quanta ad eos
principes sacerdotū & seniores dixissent
Qui cū audissent vñanimitate leuauēt
vozem ad deū & dixerūt. Dñe tu q̄ fecisti
celum & terram mare & oīa q̄ in eis sunt
qui spūsancto p̄ os patris n̄i dauid pue
ri tu dixisti. Quare tremuerūt gentes p̄. 2.
& p̄pli meditati sunt inania. Altiterūt re
ges terre & principes duenerūt in vñuz
aduersus dñm & aduersus xpm eius ei
Conuenerūt enim vere in ciuitate ista ad
uersus sc̄m puez tuū iesum quē vñristi
herodes & pontius pylatus cū gentib; et
p̄plis israel facere q̄ manus tua & cōfiliū
tuū decreuerūt fieri. Et nunc dñe respi
ce in minas eoz: & da seruū tuis cū om̄i
fiducia loqui verbū tuū in eo q̄ manus
tuā extendas ad sanitates & signa & p̄dī
gia fieri p̄ nōmen sancti filii tui iesu. Et
cū orassent motus est locus in quo erāt
p̄gregati. Et replete sunt hōes spūsancto
& loquebant̄ verbū dei cū fiducia. O Juli
titudinis aut credentiū erat cor vñū et
aīa vna: nec q̄s̄ eoz q̄ possidebat aliqd
suū esse dicebat sed erāt illis oīa cōmu
nia. Et v̄tute magna reddebat apli te
stimoniuū resurrectionis iesu xpi dñi n̄i
et ḡta magna erat in oīb; illis. Nec enim
q̄s̄ egens erat inter illos. Quotqt enim
possessores agroꝝ aut domoꝝ erant ven
dentes afferebant p̄cia eoz q̄ vendebat
& ponebat ante pedes aplorū. Undebat
aut singul' put cuiq; opus erat. Joseph
aut q̄ cognoscatus est barsabae ab aplis.
qd̄ est interpretū filius p̄solutionis. leui
tes cyprius genere cū haberet agrū ven
didit eū: & attulit p̄cium & posuit ante pe
des aplorū.

V
¶ It aut qdā noīe ananias cū sa
phyra vrox̄ sua vendidit agrū
& fraudauit de precio agri conseua vrox̄

D
S. 2. a. 7. 1. 1.
Hiere. 32.
Ezech. 6. 1
i. Pe. 3. b.
Eia. 7. Am
p̄. 26.
Drouer. 17.
i. d. S. 2. 2.
Deut. 15.
Tobie. i.
9. 1. a.

A

S. ij

J.12.a:

sua: et afferens ptem quandaz: ad pedes aploꝝ posuit. Dixit aut̄ petrus ad anani am. Anania cur tentauit sathanas cor tuū mentiri te sp̄ñ sanctoroꝝ: et fraudari de p̄cio agri. Nonne manens tibi manebat et venundatū in tua erat p̄tate? Quare poluisti in corde tuo hāc rez Non es mē titus boībus sed deo. Audiens aut̄ ana nias hec verba: cecidit et expiravit. Et factus est timor magnus iugomis qui au dierunt. Surgentes aut̄ iuuenes amo uerunt eū: et asterētes sepelierunt. Factū ē aut̄ quasi horaz triū spaciū. et viroꝝ ipsiꝝ nesciebat qđ factū fuerat introiuit. Dixit aut̄ ei petrus. Dic mihi mulieriſi tanti agrum vendidisſi? Et illa dixit: Etiam tanti. Petrus autem ad eam. Quid vti qđ uenit vobis tentare sp̄ñ dñi? Ecce pedes eoz qui sepelierunt virum tuū ad hōlū: et effixerent te. Confessum cecidit ante pedes eius: et expiravit. Interantes aut̄ iuuenes inuenierunt illum mortuaz et extulerunt et sepelierunt ad vitum suum. Et factus est timor magnus in vniuer ſa ecclia et in om̄is qui audierunt hec. Her manus aut̄ aploꝝ siebant ligna et pdgia multa in plebe. Et erant ynamitter om̄is in portico salomonis. Ceteroꝝ aut̄ nemo audebat ſe piungere illos: sed magificabat eos plū. Magis aut̄ auge bat credentiū in dño mltitudo viroꝝ ac mulierꝝ: ita ut in plateas ejacerent infi mos et ponerent in lectulis ac grabatis ut veniente petro ſaltem vmbra illius ob umbraret quēc illoꝝ et libertarent om̄es ab infiemitatib⁹ ſuis. Cōcurrebat aut̄ et multitudo vicinaz ciuitatū hierlm affe rentes egros et veratos a spiritib⁹ imun dis: qđ curabant oēs. Erurgens aut̄ prin ceps sacerdotū et om̄is qđ cū illo erat que est heresiſ ſaduceoz repleti sunt celo: et iniecerunt manus in aplos et poluerunt eos in custodia publica. Angelus aut̄ dñi p noctē aperiens ianuas carceris et educens eos dixit. Ite: et stantes loqmi ūi in templo plebi oia verba vite huius Qui cū audiffent intrauerunt diluculo in cēplū et docebant. Adueniēs aut̄ prin

ceps sacerdotū et qđ cū eo erant duocque rūt p̄ciliū et om̄is temores filioꝝ iſrael et miserit ad carcerē et adducerent. Lūz aut̄ venientiſ miftri et apto carcere nō inueniſſent illos reuerli nūciauerunt dicētes. Carcerē qđē inuenim⁹ clausūz cū oī diligētia. et custodes ſtates cū ianuas. apieſes aut̄ nemine in⁹ inuenim⁹. Et aut̄ audierunt hoī ſermōes mḡat̄ et p̄pli et p̄cipes lacerdotū ambigebant de illis qđ nā fieret. Adueniēs aut̄ qđam nūcia uit eis. qđ ecce viri qđ posuiliſ in carcerem ſunt i cēplō ſtantes et docētes p̄plim. Tunc abiit magiſtr⁹ cū miftriſ et ad diuixit illos ſine vi: Timebant enī p̄plim: ne lapidaret. Et cū adduxiſſent illos ſta tuerunt in cōcilio. Et interrogauit eos princeps sacerdotū dicens. P̄cipiēdo Wat. 7.c. p̄cepim⁹ vobis ne doceretis i noīe iſto: et ecce repleteſ hierlm doctria veftra: et vul ūi inducere ſup nos ſanguinē hoīſ iſti⁹. R̄ndens aut̄ petri et apli dixerunt: Obe dire oportet deo magis qđ hoīb⁹: de⁹ pa trū viorū ſuſcitauit ielum: quē vos in teremifſiſ ſuſpendētes in ligno. Hunc p̄incipē et ſaluatorē de⁹ exaltauit tēxtera ſua ad vandaſ ſniam iſrael et remiſſiō nē peccatoꝝ. et nos ſumus testes hoī ſi loꝝ et ſp̄ñ ſanctus quē dedit deus oībus obediētib⁹ ſibi. Hec cū audiffent diſeca banſ et cogitabāt interficere illos. Surgēs aut̄ qđam in p̄cilio pharile⁹ noīe ga maliel legiſ doctor honorabilis vniuerſe plebi iuſſit ſoras ad breue hoīes fieri. Di xitqđ ad illos. Viri iſraelite attendite vo bis ſup hoīb⁹ iſtis: qđ acturi ſitis. Ante hoī ſi dies extitit ihodas dicens ſe eē aliquē: cui conſenſit nūer⁹ viroꝝ circiter qđrtingentoꝝ: qđ occiſus eſt et oēs qđ crede bant et diſſipati ſunt: et redacti ad nihil. Post hū extitit iudas galyle⁹ in die bus p̄fessionis: et auertit p̄plim poſt ſe. Et ipſe periit: et oēs qđquot p̄ſenſerunt ei diſ perſi ſūt. Et nūc itaqđ dico vobis: diſce dite ab hoīb⁹ iſtis: et ſinete illos. Qm̄ ſi ē ex hoīb⁹ cōciliū hoc aut opus diſſoluſ ſi vero ex deo eſt nō poteritis diſſoluere ne oīt e et deo repugnare videqmini. Lon

j.12.8.7.16.c.

s.4.b.

j.22.a.

e.2.b.

Actus apostolorum

senserunt autem illi: et duocates aplos cesis
denunciaverunt ne oino loquenter in nomine ie-
su: et dimiserunt eos. Et illi quidem ibant gau-
dentes a prospectu palam: quoniam digni habiti-
sunt per nomine Iesu tumultuam pati. Omnes
autem die non cessabant in templo et cir-
ca domos docentes: et euangelizantes chri-
stum Iesum.

VI

A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W
X
Y
Z

In diebus autem illis crescente numero
discipulorum: factum est murmur
grecorum aduersus hebreos eo quod
despicerebant in ministerio quotidiano vi-
due eorum. Duocantes autem duodecim mul-
titudinem discipulorum dixerunt. Non enim equum
nos derelinquere verbum dei: et ministrare
mensis. Considerate fratres viros ex vobis
qui testimonij septem plenos spusctos
et sapientia: quod constitutam super hoc opus. Nos
vero otoni et ministerio ubi initates erimus.
Et placuit fratre coram omnibus multitudi-
ne. Et elegerunt Stephanum virum plenum
dei et spus sancto: et phylippi et pchorum et ni-
canorum et thymone et parmenam et nicolaum
aduenam anthiocenam. Hos statuerunt an-
spectum apolorum et orantes imposuerunt eis
manus. Et verbum domini crescebat: et mul-
tiplicabat numerus discipulorum in hierusalem
valde. Multa etiam turba sacerdotum obe-
diebat fidei. Stephanus autem plenus gratiae
et fortitudine faciebat prodigia et signa ma-
gnaria propterea. Surrexerunt autem quidam de si-
nagogarum appellatur libertinorum et cyrenensium
et alexandrinorum. et eorum qui erant a cili-
cia et asia disputantes cum Stephano et non
poterant resistere sapientie et spiritui qui lo-
quebatur: propter quod redarguerentur ab eo cum
omni fiducia. Tunc summisserunt viros qui
dicerent se audiuisse eum dicentem verba
blasphemie in moysen et deum. Commoue-
runt istac plebem et seniores et scribas et
currentes rapuerunt eum et adduxerunt in
concilium: et statuerunt falsos testes quod dice-
rent. Hoc iste non cessat loqui contra adver-
sus locum scriptum et legem. Audiimus enim eum
dicente quoniam Iesus naconenus hic destruet
locum istum et mutabit traditioem: quod tradi-
dit nobis moyses. Et intuenter eum omnes qui
sedebant in palio viderunt faciem eius tamquam

faciem angeli. Dicit autem princeps sacerdos:
tu si tecum sit haec sententia: Qui ait.

VII

I
v
glie apparuit priusque mo-
rare in carra. et dixit ad illum. Ego de ter-
ra tua et de cognatione tua: et rem in ter-
ra quam monstrauero tibi. Tunc exire de ter-
ra chaldeorum: et habitauit in carra. Et in
de posicione mortuus est per eius transfiguratio-
nem in terram istam: in qua nunc vos habitatis.
Et non dedit illi hereditatem in ea nec pa-
sum pedis: sed reprobavit dare illi eam in
possessionem et semini eius post ipsum cum non
haberet filium. Locutus est autem ei deus: quod
erit semen eius accola in terra aliena: et
fuit ut eos subvenient et male tractabunt
eos annis quadringentis: et gente cui fuie-
rint iudicato ego dicit dominus. Et post hec
exiit: et seruierunt mihi in loco isto. Et des-
tituit illi testamentum circuncisionis. et sic ge-
nuit isaac: et circumcidit eum die octauo et
isaac iacob: et iacob duodecim patriarchas.
Et patriarche emulantes ioseph vendide-
runt in egyptum: et erat deus cum eo. Et
eripuit eum ex omnibus tribulationibus eius:
et dedit ei gram et sapientiam in prospectu pha-
raonis regis egyptiorum: et perficit eum percep-
tum super egyptum et super oem domini suam.
Clenit autem famae in universam egyptum et
chanaan et tribulatio magna. et
non inueniebant cilios pres nisi. Cum au-
disset autem iacob esse frumentum in egypto
misit pres nos primus et in secundo co-
gnitus est ioseph a fratribus suis et mani-
festatum est pharaoni genus eius. Omnes
autem ioseph accesserunt iacob proxem suorum et
oem cognitionem suam in aiaby septuaginta
taquinibus. Et descendit iacob in egyptum.
et defunctus est ipse et pres nos. Et transla-
ti sunt in sichen: et positi sunt in sepulcro
quod emit abraha per argenti a filio emor
filii sichen. Eni autem appropinquaret te-
pus prmissionis quam confessus erat deus
abrae crevit populus et multiplicatus est in
egypto quod adusque surrexit aliis rex in egypto
quod non sciebat ioseph. Hic circumveniens
genus nemini afflixit pres nos ut ex-

Gen. 37.

Gen. 42.

Gen. 45.

Gen. 49.

Esa. 51.

Z

B

J. 18. 4.

D

J. 7. 5.

Judic. 14.

S iiiij

ponerent infantes suos ne viviscarentur. **E**cce tunc natus est moyses: et fuit gratus deo quod nutritus est tribus mensibus in domo patris sui. **E**xposito autem illo sustulit eum filia pharaonis: et nutritum eum sibi in filium. **E**t eruditus est moyses omni sapientia egyptiorum: et erat potes in verbis et in operibus suis. **C**um autem impleretur ei quod draginta annorum tempus: ascendit in cor eius ut visitaret fratres suos filios israel. **E**t cum vidisset quendam iniuriat patientem vindicavit illum: et fecit unctionem ei quod iniuriari sustinebat per custodiam egyptio. **E**xistimabat autem intelligere fratres: quoniam deus per manum ipsius daret salutem illis. At illi non intellexerunt. **S**equenti vero die apparuit illis litigantibus et reconciliabat eos in pace dicens. Vtiri fratres vestis. Ut quid nos certis alterutrum? Qui autem iniuriam faciebat primo, repulit eum dicens. Quis te constituit principem et iudicem super nos? **N**on quid interficerem me tu vis. quemadmodum interfecisti heri egyptium. Fuit autem moyses in verbo isto: et factus est aduenia in terra madian: ubi generauit filios duos. **E**t expletis annis quadraginta: apparuit illi in deserto montis sinai angelus in igne flame rubra. **M**oyses autem videns ammiratus est visum. Et accedente illo ut consideraret: facta est ad eum vox domini dicens. Ego sum deus pater vobis deus abraham deus ysaac et deus iacob. Tremefactus autem moyses: non audebat considerare. **D**ixit autem illi deus. Solue calciamenta pedum tuorum locus enim in qua sitas terra sancta est. **V**idens vidi afflictionem populi mei qui est in egypto: et gemitu eorum audiui et descendere liberare eos. Et nunc veni et mitti te in egyptum. **H**unc moysen quem negauerunt dicentes quod te constituit principem et iudicem hunc deus principem et redemptorem misit cuius manu angeli quod apparuit illi in rubro. **H**ic edurit illos facies prodigia et signa in terra egypti et in rubro mari et in deserto annis quadraginta. **H**ic est moyses qui dicit filii israel. Propheta suscitabit vos deus de fratribus vestris: tanquam meipsum auctoritatem. **H**ic est qui fuit in ecclesia in solis

tudine cum angelo qui loquebatur ei in monte sinai et cum patribus vestris qui acceptarunt verba vite dare vobis. **E**Qui noluerunt obedire fratres vestri: sed repulerunt et queri sunt cordibus suis in egyptum: dientes ad aaron. **F**ac nobis deus quod praedictum nos. **M**oysi enim huic quod eduxit nos de terra egypti: nescimus quod factum sit ei. **E**t vituli fecerunt in diebus illis: et obtulerunt hostiam simulacro: et letabantur in operibus manuum suarum. **C**onvertit autem deus et tradidit eos servire militie celi: sicut scriptum est in libro prophetarum. **M**unquid victimas aut hostias obtulistis mihi animas quadraginta in deserto domus israel. **E**t suscepistis tabernaculum moloch et fidus dei vestri repham. figuratas quas fecistis adorare eas: et transferat vos trans babylonem. **T**abernaculum testimonij fuit cum patribus vestris in deserto sicut dispositum illis deus loquens ad moysen: ut faceret illis secundum formam quam viderat dominus et induxerunt suscipientes pres vestrum in cuius iesu in possessione gentium: quod expulit deus a facie patrum vestrorum in diebus dauid. **Q**ui inuenit gratiam ante deum: et petet ut inueniret tabernaculum deo iacob. **S**alomon autem edificauit illi domum. **S**ed non excelsus in manu factis habitat: sicut prophetam dicit. **L**e lum mihi sedes est: terra autem scabellum pedum meorum. **Q**uam domum edificabit deus mihi dicit dominus: aut quis locus requietionis mee est? **N**onne manus mea fecit haec omnia? **D**ura cervice et incircuncisi cordibus et auribus. **V**os semper spissum sancto resististis: sicut pres vestrum ita et vos. **Q**uem prophetarum non sunt persecuti patres vestrum? **E**t occiderunt eos qui pronunciabant de aduentu iusti: cuius vos nunc predictores et homines fuistis: qui accepistis legem in dispensatione angelorum et non custodistis. **A**udientes autem haec dissecabant cordibus suis: et stridebant dentibus in eum. **C**um autem esset plenus spissum sancto intendens in celum vidit gloriam dei et iesum stantem a textulis virtutis dei. **E**t ait. Ecce video celos apertos et filium hominis stantem a textulis virtutis dei. **E**xclamantes autem voce magna

Luce.12.b.
Exod.2.

3. Josue.5

L

Deut.18.

Exo.32.

Exo.25.

Esa.66.

8.6.8.

Mar.16.9.

Actus apostolorum

I. 22. c.

cōtinuerūt aures suas: et impetu fecerūt
vnanimiter in eum: Et enjacentes eum
extra civitatem lapidabant: et testes deposu-
erūt vestimenta sua secus pedes adolescentē-
tis: qui vocabat saulus. Et lapidabant
stephanum inuocantē et dicentē. Domine iesu
suscipte spiritum meum. Positis autem genuis
bus clamauit voce magna dicens. Domine
ne statuas illis hoc peccatum. Et cum hoc
dixisset obdormiuit in domino.

VIII.

B

Aulus autem erat cōsentiens neci-
eius. Facta est autem in illa die per
secutio magna in ecclesia quā erat
hierosolymis: et oīes dispergi sunt per regio-
nes iudee et samarie p̄ter ap̄los. Cura-
uerunt autem stephanum viri timorati: et fe-
cerūt planetū magnū sup eū. Saulus
vero deuasibat ecclesia per domos intrās
et trahens viros ac mulieres: tradebat in
custodiā. Igitur quā dispersi erāt p̄transibāt
euāgeliātes verbum dei. Phylippus autem
descendens in ciuitate samarie p̄dicabat
illis christum. Intendebant autem turbe
his que a phylippo dicebant vnanimiter
audientes et videntes signa que faciebat
Multi enim eorum qui habebāt sp̄us imuni-
dos: clamātes voce magna exhibāt. Ulti-
ti autem paralytici et claudi curati sunt.
Factum est ergo gaudiū magnū in illa ci-
uitate. Circa autem quādam noīe symon quā ante
fuerat in ciuitate magus seducēs ges-
tem samarie dices se esse aliquē magnū
cui auscultabant om̄is a minimo usq; ad
maximū dicentes: hic est vtus dei quā ro-
catur magna. Attendebat autem eū: ppter
quod multo tpe magicis suis tementasset
eos. Cum vero credidissent phylippo euā-
geliāti de regno dei: in noīe iesu xp̄i ba-
ptiçabant viri ac mulieres. Tunc symon
et ipse credidit: et cum baptiçatus esset adhuc
rebat phylippo. Videlicet etiam signa et
virtutes maximas fieri stupens amira-
bas. Cum autem audirent apli qui erant hie-
rosolymis quā receperisset samaria verbum
dei: miserūt ad eos petrum et iohannem
Qui cum venissent orauerūt p̄ ipsis ut
accipiant spiritum sanctum. Non dū em̄ in quēc
illoz supuenerat: sed baptiçati tantum

erant in noīe domini iesu. Tunc imponebat
manus sup illos et accipiebant spiritum sanctum
Cum vidisset autem symon quia per impo-
sitionē manus apostolorum daref sp̄issan-
ctus obtulit eis pecuniam dicens: Da-
te et mihi hanc p̄tatem. ut cuiuscumque impo-
suerō manus accipiat spiritum sanctum. Petrus
autem dixit ad eum: Pecunia tua tecū
sit in p̄ditionem: qm̄ donū dei exstimas
si pecunia possideri. Non est enim tibi p̄s
neḡ sors in sermone isto. Quod enim tuum
nō est rectum coram deo. Patientiam
itaq; age ab hac nequicia tua: et roga deū
si forte remittatur tibi hec cogitatio cor-
dis tui. In felle enim amaritudinis et obli-
igatione iniquitatis video te esse. Re-
spondens autem symon dixit. Precau-
ni vos p̄ me ad dominum ut nihil veniat sup
me horum que dixistis. Et illi quidem testi-
ficiati et locuti verbum dei redibant hie-
rosolymā: et multis regionibus samari-
tanorum euāgeliabant. Angelus autem domini
locutus est ad phylippū dicens. Surge
et vade cōtra meridianū ad viam que de-
scendit ab hierōlm in gaçan: hec est deser-
ta. Et surgens abiit. Et ecce vir ethiops
eunuchus potes candacis regine ethiop-
um qui erat sup omnes gaças eius ve-
nerat adorare in hierusalem: reuerteba-
tur sedens supra currū suū: legens q̄ es a
yam pplexam. Dixit autem sp̄us phylippo.
Accede et adiunge te ad currū istum. Ac-
currens autem phylippus: audiuit eum
legentem esayam prophetā et dixit. Quidas-
ne intelligis que legis? Qui ait. Et quod
possum: si non aliquis ostenderit mihi:
Rogauitq; phylippum ut ascenderet: et
sederet secum. Locus autem scripture quāz
legebatur erat hic. Tancq; ouis ad occisio-
nem ductus est: et sicut agnus corā tonsi-
dente se fine voce: sic nō aperuit os suū
In humilitate iudiciū eius sublatū est
Generationē eius quis enarrabit. Quid
colletur de terra vita eius. Respondens
autem eunuchus dixit phylippo. Obser-
vo te de quo propheta dicit hoc? De se
an de alio aliquo? Aperiens autem phys-
lippus os suū: et incipiens a scripturā

Esa. 53.

D

ra ista: euangeliçauit illi iesum. Et dum
irent p viam. venerunt ad quandā aquaz
Et ait eunuchus. Ecce aqua. Quis p/
hibet me baptizari? Dixit aut̄ phylippus
Si credis ex toto corde licet. Et respondens
ait. Credo filiū dei esse iesum christum.
Et iussit stare currum. Et descendens
pterz in aquā phylippus et eunuchus et
baptizauit eū. Cum aut̄ ascendisset de
aqua spūs dñi rapuit phylippum: et am/
plius non vidit eum eunuchus. Ibat
enī p viam suam gaudens. Phylippus
aut̄ inuentus ē in açoto: et pertransiens
euāgelicabat ciuitatibus cunctis donec
veniret cesaream.

IX

Aulus aut̄ adhuc spirās mina/
rū et cedis in discipulos dñi ac/
cessit ad principem sacerdotum
et petiit ab eo epistolas in damascum ad
synagogas: ut si quos inuenisset huius
vie viros ac mulieres vincos perduce/
ret in hierlm. Et cum iter ficeret: conti/
git ut appropinquaret damasco. Et subi/
to circumfulsit euz lux de celo: et cadens in
terrā audivit vocē dicentem sibi. Sau/
le saule quid me persequeris. Qui dixit
Quis es dñe? Et ille. Ego sū iesus quē
tu persequeris. Durum est tibi contra/
stiumulum calcitrare. Et tremens ac stu/
pens dixit. Dñe quid me vis facere. Et
dñs ad eum. Surge et ingredere ciuita/
tē: et ibi dicetur tibi qd te oporteat facere.
Ciri autem illi qui comitabantur cum eo
stabant stupefacti: audiētes quidem vo/
cem neminiē aut̄ videntes. Surrexit au/
tem saulus de terra: aperte oculis nihil
videbat. Ad manus aut̄ illum trahētes
introduxerunt damascum. Et erat ibi tri/
bus diebus nō videns: et non manduca/
uit neq; bibit. Erat autem quidaꝝ disci/
pulus damasci nomine ananias. Et dixit ad
illū in visu dñs. Ananias. At ille ait. Ecce
ego dñe. Et dñs ad eum. Surge et va/
de in vicum qui vocatur rectus: et quere
in domo iude saulum nomine tarſensem.
Ecce enī orat. Et vidit virum ananiām
nomine: introeuntem et imponentem sibi ma/
nus ut visum recipiat. Respondēs aut̄

ananiās. Domine audiui a multis de vi
ro hoc quanta mala fecerit sanctis tuis
in hierusalem. Et hic habet potestatem
a principibus sacerdotum alligandi oēs
qui inuocant nomen tuum. Dixit aut̄
ad eum dñs. Glade qm̄ vas electionis ē
mihi iste: ut portet nomen meum coraz
gentibus et regib; et filijs israel. Ego enī
ostendam illi: quanta oporteat eum pro
nomie meo pati. Et abiit ananias et in/
troiuit in domū: et imponēs ei manus di/
xit. Saulus frater dominus mihi sit me iez
sus q apparuit tibi in via qua veniebas:
ut videas et implearis spiritus sancto. Et
confestim ceciderunt ab oculis eius tan/
q squame: et visum recepit. Et surgens
baptizatus est: et cum accepisset cibum
confortatus est. Fuit autem cum disci/
pulis qui erant damasci p dies aliquot.
Et cōtinuo ingressus in synagogas pres/
dicabat iesum: quoniā hic est filius dei.
Stupebant autem omnes qui eum au/
diebant et dicebant. Nōne hic est qui ex/
pugnabat in hierusalem eos qui inuo/
cabāt nomen istud. Et huc ad hoc re nit
ut vincos illos diceret ad principes sa/
cerdotum. Saulus autem multoma/
gis conualescerat et cōsundebat iudeos
qui habitabant damasci. affirmans quo/
niām hic est christus. Cum autem im/
plerentur dies multi concilium fecerūt
in unum iudei ut eū interficerent. No/
te autem facte sunt saulo insidie eorum
Lustodiebant autem et portas die ac no/
cte ut eum interficeret. Accipientes au/
tem eum discipuli nocte per murum di/
miserunt eum: summittentes in spora
Cum autem venisset in hierusalem tē/
tabat se iungere discipulis et omnes ti/
mebant eum: nō credentes q esset disci/
pulus. Barnabas autem apprehensum
illum durit ad apostolos: et narravit illis
quō in via vidisset dñm et quia locutus
est ei. et quomodo in damasco fiducialis/
ter egerit in nomine iesu. Et erat cum
illis intrans et exiens in hierusalem fidu/
cialiter agens in nomine dñi. Loquebatur
quoq; gentib; et disputabat cum grecis

I.i. d.

I.22. a.

S.8. a.

22.b.i. Cor.
5.b.Gal.i.c.

B

C

2. Cor. ii. d.

Actus apostolorum

D
s.3.2.

illi autem querebant occidere eum. Quod cum cognovissent fratres deduxerunt eum cesaream et dimiserunt tharsum. Ecclesia quodam per totam iudeam et galieam et samariam habebat pacem et edificabat ambulans in timore domini et consolacione sancti spiritus replebat. Factum est autem ut petrus dominum transiret universos deueniret ad scos qui habitabant hydropicis. Inuenit autem ibi hunc quendam nomine eneanus ab annis octo iacente in ghabato; qui erat paralyticus. Et ait illi petrus Enea: ianet te dominus iesus christus. Surge et sterne tibi. Et continuo surrexit. Et videbunt eum omnes qui habitabant hydropicis et sarone qui conuersti sunt ad dominum. In ioppe autem fuit quedam discipula nomine thabitia: que interpretata dicitur vocata. Hec erat plene operibus bonis et elemosynis quas faciebat. Factum est autem in diebus illis: ut infirmata mores reficerentur. Quam cum lauissent posuerunt eam in cenaculo. Cum autem prope esset hydrica ab ioppe: discipuli audientes quia petrus esset in ea: misserunt duos viros ad eum rogantes: ne pigriteris venire usque ad nos. Erurgens autem petrus venit cum illis. Et cum aduenisset: duxerunt illum in cenaculum et circumsteterunt illum oes viduantes et ostendentes ei tunicas et vestes quas faciebat illis vocatas. Ecce autem omnibus foras: petrus ponens genua orauit: conuersus ad corporeum dixit. Thabitia surge. Et illa aperuit oculos et visu petro resedit. Nam autem illi manu erexit eam. et cum vocasset sanctos et viduas: assignauit eam viuam. Notum autem factum est per universam ioppe et crediderunt multi. Factum est autem ut dies multos moraretur in ioppe apud simonem quendam coriarium.

X

¶ In autem quidam erat in cesarea nomine cornelius centurio cohortis qui dicitur italica religiosus et timens deum cum omni domo sua: faciens elemosynas multas plebi et deprecans deum semper. Ideo vidit in visu manifeste quasi hora diei nona angelum dei introitum ad se et dicentem sibi: Cornelius. At illi

intuens eum: timore correptum dixit. Quis es domine? Dixit autem illi. Oratio tua et elemosyna tua ascenderunt in memoriam in conspectu dei. Et nunc mitte viros in ioppe. et accersi symonem quendam qui cognominatur petrus. Hic hospitatur apud simonem quendam coriarium cuius est dominus iuxta mare. Hic dicit tibi: quid te oporteat facere. Et cum discessisset angelus qui loquebatur illi: vocavit duos domesticos suos, et militem metuentem dominum ex his qui illi parebant. Quibus cum narrasset oia misit illos in ioppe. Postera autem die iter illis facientibus et appropinquantibus ciuitati: ascendit petrus in superiora ut oraret circa horam sextam. Et cum esuriret voluit gustare. Varanibus autem illis: cecidit super eum mens excessus. Et vidit celum aptum et descendens vas quoddam velut lunulatum magnum quatuor in ictibus summitti de celo in terram in quo erant oia quadrupedia et serpentia terre et volatilia celi. Et facta est vox ad eum: Surge petre: occide et manduca. Ait autem petrus. Absit domine quod nesciui manducare omeum commune et imundum. Et viriter secundo ad eum. Quod teus purificauit: tu commune ne dixeris. Hoc factum est pro te. Et statim receptum est vas in celum. Et dum intra se hesciret petrus quid nam esset visio quaz vidisset ecce viri qui missi erant a cornelio inquirentes domum symonis astiterunt ad ianuam. Et cum vocasset: interrogabant si symon qui cognociatur petrus illic habebat hospitium. Petro autem cogitante de visione: dixit spiritus ei. Ecce viri tres querunt te. Surge itaque et descende et vade cum eis nihil dubitanus: quia ego misi illos. Descendens autem petrus ad viros dixit. Ecce ego sum quem queritis. Que causa est propter quam venitis? Qui dixerunt. Cornelius centurio vir iustus et timens deum et testimonium habens ab universalis gente iudeorum et romanorum accepit ab angelo sancto accersiri te in domum suam, et audire verba abs te. Introduces ergo eos recepit hospitio. Sequenti autem die surgens profectus est cum

B

A

Luce.2.2.

illis et quodam ex fratribus ab ioppe comitatis sunt eum. Altera autem die introiuit cetera. Cornelius vero expectabat illos quod catus cognatus suis et necessariis amicis. Et factum est cum introisset petrus obuius venit ei cornelius et procedens ad pedes eius adorauit eum. Petrus vero eleuauit eum de celsis. Surge; et ego ipse homo sum. Et loquens cum illo intrauit et inuenit multos qui comedie nerantur. diritos ad illos. Tlos scitis quoniam alviatum sit viro iudeo coniungi aut accedere ad alienigenam. Sed mihi ostendit deus nomen comune aut in mundu discernere hominem propter quod sine dubitate veni accessitus. Interrogo ergo quam ob causam accessisti me. Et cornelius ait: A nudius hora die usque ad hanc horam orans era hora nona in domo mea. et ecce vir stetit ante me in ueste candida. et ait.

Lobie.12.

Corneli exaudita est oratio tua: elemosynae tue commemorata sunt in prospectu domini. Sitte ergo in ioppen et accessi symonei qui cognovit petrus. hic hospitatus in domo symonis coriarii iuxta mare. Confestim ergo misericordia tua bene fecisti veniendo. Nunc ergo oportet nos in conspectu tuo adsum: audire omnia quecumque tibi pracepta sunt a domino. Aperiens autem petrus os suum dicit: In veritate competi, quod non est per sonarum acceptorum deus sed in omni gente qui timeret eum et opatur iusticiam acceptus est illi. Clericus misericordia filii israel annuncians pacem presumit: hic est omnis dominus. Tlos scitis quod factus est verbum per universam iudeam. Incipiens enim a galylea post baptismum quod predicauit iohannes presumat a nazareth quod uenit eum deus spiritus sanctus et virtute quam pertransiit benefaciendo et sanando omnes oppressos a dyabolo: quoniam deus erat cum illo. Et nos testes sumus omnium que fecit in regione iudeorum et hierusalem: quem occiderunt suspendentes in ligno. Hunc deus suscitauit tercia die et dedit eum manifestum fieri non omnibus populo sed testibus ordinatis a deo nobis qui manducavimus et bibimus cum illo postquam resurrexit a mortuis. Et prcepit nobis predicare populo et testificari: quod ipse est qui constitutus

est a deo iudex viuorum et mortuorum. Hunc omnes prophetate testimonium perhibent remissionem peccatorum accipere per nomine eius: oportet qui credunt in eum. Adhuc loquente petro verba haec cecidit spissans? super omnes qui audiebant verbum. Et obstopuerunt ex circuncisione fideles qui veniebant cum petro: quia et in nationes gratia spissanci effusa est. Audiebat enim illos loquentes linguis et magnificantes deum. Tunc respondit petrus. Numquid quis pribere potest ut non baptizent hi qui spissum sanctum acceperunt sicut et nos. Et iussit eos baptizari in nomine domini iesu christi. Tunc rogauerunt eum: ut maneret apud eos alii quot diebus.

s.8.d:

XI

Eldierunt autem apli et fratres qui erant in iudea: quoniam et gentes rescepérunt verbum dei. Cum autem ascendisset petrus hirosolymam discepabant aduersus illum qui erant ex circuncisione dicentes: Quare introiisti ad viros propinquos habentes et manducasti cum illis. Incipiens autem petrus: exponebat illis ordinem dicens: Ego eram in civitate ioppe orans. et vidi in excessu metus mee visionem: descendens vas quoddam relut lumen magnum quattuor initios summitti de celo. et venit usque ad me. In quod intuens considerabam: et vidi quadrupedia terre et bestias et reptilia et volatilia celi. Audiri autem et vocem dicentem mihi. Surge petre: occide et manduca. Dixi autem. Nequaque domine: quia commune aut in mundum nunquam introiuit in os meum. Respondit autem vox secundo de celo. Que deus mandauit: tu ne commune direris. Hoc autem factum est per te et recepta sunt omnia rursum in celum. Et ecce viri tres confestim assisterunt in domo in qua eram missi a cesarea ad me. Dixit autem spissus mihi: ut irem cum illis nihil hesitans. Generunt autem mecum et sex fratres isti: et ingressi sum in domum viri. Narrauit autem nobis quod vidisset angelum in domo sua stantem et dicentem sibi. Sitte in ioppen: et accessi symonei qui cognovit petrus. qui loquens tibi verba

s.10.a:

A

B

euf.19. Ro.
b. Ephe.6.b.
Cor.3.d.
De.i.c.
Ja.2.b.

D
Esa.61.

Esa.43.3.i.a

e.2.b.

Actus apostolorum

in quibus saluus eris tu et universa domus tua. Cum autem cepisset loqui cecidit spiritus sanctus super eos sicut et in nos in inicio. Recordatus sum autem verbi domini sicut dicebat Iohannes quem baptizauit aqua nos autem baptizabimini spiritu sancto. His eadem gratiam dedit illis deus sicut et nobis quod credidimus in dominum iesum christum ego quis eram qui possem prohibere deum? His auditis tacuerunt et glorificauerunt deum dicentes. Ergo et gentibus penitentiam dedit deus ad vitam. Et illi quidem qui dispersi fuerant a tribulatione que facta fuerat sub stephano pambulauerunt usque paphnicem et cyprum et antiochiam nemini loquentes verbum nisi solis iudeis. Erant autem quidam ex eis virtus cypris et cyrenei qui cum introissent antiochiam loquantes et ad grecos annunciantes dominum iesum. Et erat manus domini cum eis multus et numerus credentium conuersus est ad dominum. Peruenit autem sermo ad aures ecclesie que erat hierosolymis super istis et miserunt barnabae usque ad antiochiam. Qui cum peruenisset vidisset gratiam dei gaudens est et lorabat omnes in proposito cordis permanere in domino quia erat vir bonus et plenus spiritu sancto et fidei et apposita est multa turba domini. Profectus est autem tharsum ut quereret saulum quem cum inuenisset perdurit antiochiensem. Et annum totum conuersati sunt ibi in ecclesia et docuerunt turbam multam ita ut conoientur primi antiochies discipuli christiani. In his autem diebus supuenerunt ab hierosolymis prophete antiochiensis et surgens unus ex eis nomine agabus significabat per spiritum famam magnam futuram in universo orbe terrarum quod facta est claudio. Discipuli autem putabant quod haberet propounderunt in ministerium miscere habitantibus in iudea fratribus quod et fecerunt mittentes ad seniores per manus barnabae et sauli.

XII

Odem autem tempore misit herodes rex manus ut affligeret quosdam de ecclesia. Occidit autem iacobum fratrem iohannis gladio videns autem quia placaret iudeis apposuit apprehendere et

petrum. Erant autem dies acimorum. Quem cum appretendisset misit in carcere transiens quatuor eternos militum ad custodiendum eum. Volens post pascha producere eum populo. Et petrus quem suabat in carcere oratio autem siebat sine intermissione ab ecclesia ad teum per eo. Cum autem productus eum esset herodes in ipsa nocte erat petrus dormiens inter duos milites vincitus catenis duabus et custodes anno ostiis s. s. e. j. i. c. custodiebant carcere. Et ecce angelus dominus astitit et lumen resulsa in habitaculo percussus lacere petri excitauit eum dicens. Surge velociter. Et ceciderunt castane de manibus eius. Dixit autem angelus ad eum. Pretingere et calcia te caligas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi. Circunda me vestimentum tuum et sequere me. Et exiens sequebatur eum et nesciebat quia verum est quod siebat per angelum. Estimabat autem se risum videre. Transeuntes autem primam et secundam custodiā venierunt ad portam ferream que ducit ad civitatem que ultra aperta est eis. Et exentes processerunt vicum unum et continuo discessit angelus ab eo. Et petrus ad se reversus dixit. Nunc scio vere quod misit dominus angelum suum et eripuit me de manu herodis et de oī expectatione plebie iudeorum. Consideransq; venit ad dominum marie matris iohannis qui cognominatus est Marcus ubi erant multi congregati et orantes pulsante autem eo ad ostium ianue percepit puella ad videndum nomine rhode. Et ut cognovit vocem petri per gaudium non aperuit ianuam sed intro currens nunciavit stare petrum ante ianuam. At illi dixerunt ad eam. Insanis. Illa autem affirmabat sic se habere. Illi autem dicebatur Angelus eius est. Petrus autem persuerabat pulsans. Cum autem aperuit ostium viderunt eum et obstupuerunt. Annuens autem eis manus ut taceret narravit quod dominus eduxisset eum de carcere. Dicitq;. Nunciate iacobo et fratribus hec. Et egressus abiit in aliū locum. Facta autem die erat non parua turbatio inter milites quid nam factum esset de petro

s. i. a. j. i. 9. a.

C

D

B

A

Gen. 18.
Daniel. 5.

C

Dherodes autem cum requisisset eum et non invenisset, inquisitio facta de custodibus iussa est eos duci: descendensque a iudea in cœla rea: ibi cōmoratus est. Erat autem iratus tyrius et sydonis. At illi vnanimes venerunt ad eum: et persuasus blasto quod erat super cubi culū regis postulabant pacem: eo quod aleretur.

Ecclesiastes ii. a. tur regiones eorum ab illo. Statuto autem die herodes vestitus regia sedet per tribunalium, et actionabatur ad eos: Populus autem acclamabat dei voces et non voles. Co festim autem percussit eum angelus domini eo quod non dedisset honorum deo: et sumptus a vermis expiravit. Verbum autem domini crescebat et multiplicabatur. Barnabas autem et paulus reuersi sunt ab hierosolymis ex pleto ministerio: assumpto iohanne quod cognovit autem marcus.

XIII

Rant autem in ecclesia quod erat antiochiae prophete et doctores: in quibus barnabas et symon quod vocabatur niger, et lucius cyrenensis et manahen qui erat herodis tetrarche collectaneus et saulus. Ministrantibus autem illis domino et ieiunantibus, dixit illis spiritus sanctus. Segregate mihi saulum et barnabam in opus ad quod assumpsi eos. Tunc ieiunares et orantes imponentesque eis manus dimiserunt illos. Et ipsi quidem missi a spiritu sancto abiuerunt seleutiam: et inde nauigauerunt cyprum. Et cum venissent salaminam predicabant verbum dei in synagogis iudeorum. Habant autem et iohannem in ministerio. Et cum pambulassent universam insulam usque ad paphum inuenierunt quandam virum magnum prophetam iudeum cui nomine erat barieu qui erat cum consule sergio paulo viro prudente. Hic accersitis barnabam et paulo: desiderabat audiire verbum dei. Resistebat autem illis elymas magus: sic enim interpretatur nomen eius: quod res auertere per consulē a fide. Saulus autem qui et paulus repletus spiritu sancto intuens in eum dixit: O plene oī volo et omni fallacia filii dyaboli, inimice omnis iusticie: non de sinis subuertere vias domini rectas. Et nūc ecce manus domini super te et eris cecus nō vidēs sole usque ad tempora. Et confessum cecidit in

eum caligo et tenebre: et circuens quod rebatur ei manū daret. Tunc per consulum cui vidissim factū: creditur: ammirans super doctrinam domini. Et cum a papho nauigasset paulus et qui cum eo erat: venerunt pergen pamphyli. Johannes autem discedens ab eis reveritus est hierosolymā. Illi vero pertransiunt pergen venerunt antiochiam pisidie, et ingressi synagogam die sabbatorum sedebant. Post lectionem autem legis et populus: milerunt principes synagoge ad eos dicentes: Uiri fratres: si quis est in robis summo exhortatois ad plebem dicite. Surgens autem paulus et manu silentium insidens ait. Uiri israelite et quod timetis deum audite deus plebis israel elegit patres nostros et plebem exaltauit cum essent in sole in terra egypti et in brachio excuso eduit eos ex ea. et per quadraginta annos tempus mores eorum sustinuit in deserto. Et destruens gentes septem in terra chanaan sorte distribuit eis terram eorum: et si post quadringentos et quinq̄inta annos et post hec dedit iudices usque ad samuel prophetam. Et exinde postulauerunt regem et dedit illis saul filium cis virum de tribu beniamini annis quadraginta. Et amo to illo suscitauit illis dauid regem: cui testimoniū perhibebat dixit. Inueni dauid filium iesse virum sum cor meum: qui faciat et omnes voluntates meas. Huius de ex semine sum permissione eduxit israel salvatorem iesum: predicante iohanne ante faciem aduentus eius baptismā penitentie omni populo israel. Cum impletaret autem cursum suum dicebat: Quem me arbitramini esse non sum ego: sed ecce venit post me: cuius non sumus digni clementia pedum soluere. Uiri fratres: filii generis abraam et qui in robis timet deum: robis verbum salutis huius missus est. Qui enim habitabant hierusalem et principes eius hunc ignorantes. et voces prophetarum que per omne sabbatum leguntur: iudicantes impleuerunt. Et nullam cam mortis inuenientes in eo perierunt a prophetato ut interficerent eum. Cūque consummasset omnia que de eo scripta erant deponentes eum.

Ecclesiastes i. a.

C
Mar. i. b.
Joh. i. d.

L
Luce. 23. c.
s. 3. c.

Actus apostolorum

de ligno posuerunt eum in monumēto. Deus aut̄ suscitauit eum a mortuis tertia die: qui visus est p̄ dies multos his qui simul ascenderāt cū eo de galylea in iherusalē: q̄ vsc̄ nūc sunt testes eius ad plēbem. Et nos vobis annūciamus eā que ad patres nostros reprobatio facta est: qm̄ hanc deus adimplevit filiis vestris resuscitans iesum. sicut et in psalmo secūdo scriptū est. Filius meus es tu ego ho die genui te. Qd aut̄ suscitauit eum a mortuis amplius iam nō reuersurum in corruptionem ita dixit. Quia dabo vobis sancta dāuid fidelia. Ideoq; et alias dicit. Non dabis sanctū tuū videre corruptionem. Dāuid em̄ in sua generatione cū amistrasset voluntati dei: dormiuit et ap̄positus est ad patres suos et vidit corruptionē. Quē vero deus suscitauit a mortuis nō vidit corruptionē. Motū igit̄ sit vobis viri fratres: quia per hūc vobis remissio peccatorum annūciat ab oībus quibus nō potuistis in lege moysi iustificari. In hoc omnis qui credit iustificat. Vide te ergo ne supueniat vobis quod dictū est in prophetis. Videntes p̄temptores et ammirantini et disperdimini: qz opus opoz ego in dieb̄ v̄is: opus qd non creditis si q̄s enarrauerit vobis. Exeuntib; aut̄ illis: rogabant ut sequenti sabbato loq̄ren̄ sibi verba lxx. Cumq; dimissa esset synagoga securi sunt multi iudeoꝝ et colementiū deū aduenarū paulū et barnabā q̄ loquentes suadebant eis ut permanerēt in gratia dei. Sequenti vero sabbato pene vniuersa ciuitas cōuenit audire verbum dei. Videntes aut̄ turbas iudei repleti sunt celoꝝ: et tradicebant his q̄ a paulo dicebant blasphemates. Tunc cōstanter paulus et barnabas dixerūt. Cobis oportebat primū loqui verbū dei: s; qm̄ repellitis illud et indignos vos iudicatis eterne vite: ecce cōvertimur ad ḡtes. Hic enim nobis p̄cepit dñs. Nos uite in lucem gentiū ut sis in saluteꝝ vsc̄ ad extremū terre. Audientes aut̄ ḡtes gauise sunt et glorificabant verbum dñi: et crediderūt quotq; erant p̄ordinati ad

ps.15.
82.c.

D

Esa.49.

vitam eternam. Disseminabat aut̄ verbum dñi p̄ vniuersam regionē. Judei aut̄ cōcitauerūt mulieres religiosas et honestas: et primos ciuitatis: et excitauerūt p̄secutionē in paulū et barnabā. et eiecerūt eos de finib; suis. At illi excusso puluere pedū in eos venerūt iconū. Discipuli q̄z replebant gaudio et sp̄sancto.

Mat.10.c.
6.b.Lu.9.a.

A

XIII
f nio vt s̄l introiret synagogā iudeoꝝ et loquerent̄: ita vt crederet iudeoꝝ et grecōꝝ copiosa multitudo. Qui vero increduli fuerūt iudei: suscitauerūt et ad iracundia p̄citauerūt alias gentiū aduersus fr̄es. Multo igit̄ tempe de morati sunt fiducialiter agentes in dñi testimoniuꝝ ph̄bente verbo ḡte sue dante signa et p̄digia fieri p̄ manus eoz. Duisa est aut̄ multitudo ciuitatis et qdam quidem erant cum iudeis: quidam vero cum apostolis. Cū aut̄ factus esset impetus gentiliū et iudeoꝝ cum principib; suis vt p̄tumelis afficerent et lapiderēt eos intelligētes fugerēt ad ciuitates lycaonie lystram et derben et vniuersam in circuitu regionem et ibi euangelicantes erant. Et cōmota est omnis multitudo in doctrina eoz: paulus aut̄ et barnabas morabant lystris. Et quidam vir lisbris infirmus pedib; sedebat claudus ex uero matris sue: qui nunq; ambulauerat. Hic audiuit paulū loquentē. Qui intuitus eū et videns qz fidē haberet saluus fieret dixit magna voce. Surge sup̄ pedes tuos rectus. Et exiliuit: et abulabat. Turbe aut̄ cum vidissent quod fecerat paulus: leuauerūt vocem suam lycaonis dicentes. Qd similes facti homib; descederūt ad nos. Et vocabant barnabā iouem: paulū vero mercuriū: qm̄ ipse erat dux verbi. Hacerdos quoq; iouis qui erat ante ciuitatē: thauros et coronas anni ianuas afferens cū p̄plis: solebant sacrificare: Qd r̄bi audierūt p̄pli barnabas et paulus cōcissis tuniciis suis exilierunt in turbas: clamantes et dicentes. Cliri qd hec facitis: Et nos mortales sumus similes vobis homines annūciantres vobis

s.6.c.

B

8.3.a.

C

ps.145.
Apoc.14.b

ab his vanis pueri ad deum viuunt q̄ fecit
celū et terrā et mare et oīa q̄ in eis sunt: q̄
in p̄teritis ḡnitionib⁹ dimisit oēs gen/
tes ingredi vias suas. Et quidē nō sine
testimonio semetipm reliquit benefaci/
ens de celo dans pluuias et ipsa fructifera
iplens cilo et leticia corda eoz. Et hec
dicentes vir sedauerunt turbas ne sibi
imolarēt. Supuenerūt autē qdaz ab an/
tiochia et iconio iudei, et p̄suasis turbis
lapidates paulū traxerūt extra ciuitatez
estimātes eū mortuū esse. Circūdātib⁹
autē eū discipulis, surgēs intrauit ciuita/
tē, et postera die p̄fectus est cū barnaba
in derben. Cū euāgelisassent ciuitati illi
et docuissent multos: reuersi sunt lystrū
et iconiā et antiochiā p̄firmantes alias di/
scipuloz extortantesq; vt permanerēt in

Luce.24.b

fide et qm̄ p̄ multas tribulationes oportet
nos intrare regnū dei. Et cū p̄stituis/
sent illis p̄ singulas ecclesias p̄sbyteros
et orassent cū ieunctionib⁹: cōmendaue/
rūt eos dñō in quē crediderūt. Transe/
untesq; p̄fidia venerūt in p̄aphiliā: et lo/
quētes verbū dñi in pergen. descendērūt
in nataliā et inde nauigauerūt antiochiā
vñ erant traditi ḡre dei in opus qđ com/
pleuerūt. Cū autē venissent et congregassent
ecclesiā retulerūt quāta fecisset deus cū
illis: et quia aperuisset gentib⁹ ostium fi/
dei. M̄orati sunt autē tps nō modicū di/
scipulis.

XV

e

T qdā descendētes de iudea do/
cebat frēs qz nisi circūcidamini
qm̄ morē moysi nō potestis sal/
vari. Facta ḡ seditiōe nō minima paulo
et barnabe aduersus illos: statuerunt vt
ascenderent paulus et barnabas et qdaz
alijs et alijs ad aplōs et p̄sbyteros in hie/
rusalē: sup hac q̄ tione. Illi ḡ deducti ab
ecclia p̄trāfabant p̄lenice et samariā nar/
rantes p̄uersionē gentiū: et faciebat gau/
diū magnū oīb⁹ fratrib⁹. Cū autē venis/
sent hieros. ymā suscepit sunt ab ecclia
et ab aplis et seniorib⁹ annūciantes quā/
ta deus fecisset cū illis. Surrexerūt au/
tē quidam de heresi phariseoz q̄ credide/
runt dicētes: qz oportet circumcidī eos;

scipere quoq; seruare legem moysi. Cō
uenētūq; apli et seniores videre de ver/
bo hoc. Cum autē magna p̄quisitio fieret
surges petrus dixit ad eos: Cliri fratres
vos icitis qm̄ ab antiquis diebus deus in
nobis elegit p̄ os meū audire gētes ver/
bum euāgein et credere. Et q̄ nouit cor
da deus tentiōnū p̄hibuit dās illi sp̄m;
sanctum sicut et nobis et nihil discrevit
inter nos et illos fide purificās corda eo/
rū. Hunc ergo quid tentatis deū. impo/
nere iugam sup ceruices discipuloz: qđ
neq; nos neq; patres nēi portare potui/
mus. Sed per gratiam dñi iesu chāris
credimus saluari quēadmodū et illi. La/
cuit autē omnis multitudo et audiebant
barnabā et paulum narrantes quāta de/
fecisset signa et pdigia in gētib⁹ per eos.
Et postq; tacuerunt respondit iacob di/
cens. Cliri fratres audite me: symō nar/
ravit quēadmodū primū deus visitauit
sumere ex gentib⁹ p̄plū noi suo: vt huic
concordant verba p̄phetaz sicut scriptuz
est. Post hec reuertar et reedificalo taber/
naculū dauid quod decidit et diruta eius
reedificalo. et erigam illud: vt requirāt ce/
teri hom̄i dñm: et omnes gentes sup q̄s
inuocatū est nomen meū dicit dñs faci/
ens hec: Notū a seculo est dñlo opus suū
Propter quod ego iudico nō iquierari
eos qui ex gentib⁹ cōuertunt ad deum.
sed scribere ad eos vt abstineant se a cō/
taminationib⁹ simulacroz et fornicatio/
ne et suffocatis et sanguine. O yoseph em̄
a tpiib⁹ antiquis habet in singulis ciuita/
tibus qui eū p̄dident in synagogis: vbi
per omne sabbatū legitur. Tunc placunt
apostolis et senioribus cum omni ecclesia
eligere viros ex eis et mittere antiochiaz
cum paulo et barnaba: iudam qui cogno/
minabatur barsabas et syram. viros pri/
mos in fratribus scribentes per manus
eorum. Apostoli et seniores fratres: his
qui sunt antiochie et syrie et cilicie fratri/
bus ex gentibus salute: Quoniā audi/
uimus: quia quidam ex nobis exēentes
turbauerūt vos verbis euertentes alias
yras: quibus nō mandauimus: placuit

A
Eccle.13.
2. Cor.6.c
Gal.5.a

B

C

Actus apostolorum

nobis collectis in unum eligere viros. et
mittere ad eos cum charissimis nbris bar-
naba et paulo: hoibz q tradiderunt alias su-
as p noie domini nostri iesu christi. Misimus
ergo iudam et sylam: q et ipsi vobis verbis
referent eadem. Claram est enim spus sancto
et nobis nihil ultra imponere vobis one-
ris qz hec necessaria: ut abstineat: eos ab
imolatis simulacroz et sanguine suffo-
cato et fornicatione a quibus custodientes
eos bene agetis. Glaete. Illi ergo di-
missi descenderunt antiochiam et grega-
ta multitudine tradiderunt epizam. Quia
cum legissent: gauis sunt sup pisolatiōe
Judas aut et sylas et ipsi cum essent ppe-
te verbo plurimo consolati sunt fratres:
et confirmauerunt. Facto aut ibi aliquanto
tpe: dimissi sunt cum pace a fratribz ad eos
qui miserant illos. Claram est autem syle
ibi remanere: iudas autem solus abiit hie-
rusalem. Paulus aut et barnabas demo-
rabant antiochie docentes et euangelicā
tes cum alijs pluribz verbū domini. Post alii
quot aut dies dixit ad barnabā paulus
Reuertentes visitemus fratres p vniuer-
sas ciuitates in quibus predicauimus ubiq
dñi: quod se habeant. Barnabas autem role-
bat secū assumere et iohem q cognoscaba-
tur marcus. Paulus autem rogabat eum
ut q discessisset ab eis d pamphilia et no
esset cum eis in opus no detere recipi. Fa-
cta est autem dissensio ita ut discederet ab
inuicē et barnabas qdem assumpto mar-
co nauigaret cypri. Paulus vero electo
syla pfectus est traditus ḡra dei a fratri-
bus. Herabulabat autem syria et cilicia p
mans ecclesias: pcipiens custodire pce-
pta aploz et senioroz.

XVI

p Ecenit autem in terben et lystram
Et ecce discipulus quidam erat
ibi noie timotheus: filius mulieris vidue
fidelis. p̄ gentili. Hunc testimonium lo-
nu reddebat q in lystris erant et iconio
fratres. Hunc voluit paulus secū pfectisci
et assumens circuncidit eū ppter iudeos q
erant in illis locis. Sciebant enim oēs q
p̄ eius erat gentilis. Cum autem ptransiret
ciuitates: tradebat eis custodire dogma-

ta que erant decreta ab aplis et senioribz
qui erant hierosolymis. Et ecclesie qdē
confirmabant fide et abundabant numero
quotidie. Transiit autem phrygia et ga-
latie regionē: retati sunt a ipsi sancto loq
verbū dei in asia. Cum venissent autem in
myssiam tentabant ire in bythyniam: et no
pmi sit eos spus iesu. Cum autem ptransirent
myssiam descendenter troadem: et visio p no
ctem paulo ostensa est. Cir macedo qdā
erat stans: et depcans eū et dicens. Tran
siens in macedoniā adiuua nos. Ut au
tem visum vidit: statim q suimus pfecti
sci in macedoniā: certi facti q vocasset
nos deus euāgeliare eis. Navigātes au
tem a troade recto cursu venimus samo
thraciam: et sequēti die neapolim: et inde
phylippis q est prima pris macedonie ci
uitas colonia. Eramus autem in hac vrbe
dieb aliquot confūentes. Die autem sab
atoz egressi sumus foras portam iuxta
flumen vbi videbā oratio esse. et seden
tes loquebamur mulieribus que cōuen
erant, et qdam mulier noie lydia purpu
raria ciuitatis thiaticenoz colens deuz
audiuit: cuius dñis aperuit cor intende
re his q dicebanf a paulo. Cum autem bapti
zata esset et domus eius depcata est dicens
Si iudicastis me fidelē dño esse introi
te in domū meam et manete. Et coegit
nos. Factū est autem euntibz nobis ad ora
tionē puellā quandā hñtem spm phito
nē obuiare nobis que questū magnū p
stabat dñis suis diuinando. Hec subse
cuta paulū et nos clamabat dicens. Iste
hoies serui dei excelsi sunt q annūciant
vobis viam salutis. Hoc autem faciebat
multis dieb. Dolens autem paulus et con
uersus spm dixit. Precipio tibi in noie
ies chalsti exire ab ea. Et exiit eadem ho
ra. Cidentes autem dñi eius. qz exiit spes
questus eo: apprehendentes paulum et
sylam perdixerunt in forz ad principes: et
offerentes eos magistratibz dixerunt. Si
hoies conturbant ciuitatē nostram cum
sint iudei. et annūciant mortē quē no li
cet nobis suscipere neq facere cū simus
romani. Et cucurrit plebs adūsus eos

L

Gen. 18.

Regū. 28.

C

magistratus scissis tunicis eorum iussi-
runt eos virgis cedi. Et cum multas pla-
gas eis imposuissent miserunt eos in car-
cerem pceptientes custodi ut diligenter cu-
stodiret eos. Qui cum tale pceptum accepit
set misit eos in interiorē carcere et pedes
eorum strinxit ligno. Media autē nocte pau-
lus et sylas adorantes laudabant deum. et
audiebant eos quod in custodia erat. Subi-
to vero tremotus factus est magnus: ita
ut mouerent fundamenta carceris. Et
statim apta sunt oia ostia. et vniuersorum
vincula soluta sunt. Expergesfactus autē
custos carceris et videns ianuas apertas
carceris euaginato gladio rolebat se in-
terficere. estimans fugisse vincitos. Clas-
mauit autē paulus voce magna dicens
Nil tubi male feceris. Uniuersi enim
hic sumus. Peritoque lumen introgressus
est: et tremetactus perdidit paulus et syle ad
pedes: et pducens eos foras ait. Domini: quod
me oportet facere ut saluus ha. At illi di-
xerunt. Crede in dominum iesum: et saluus eris
tu et domus tua. Et locuti sunt ei verbi
domini: cum oibz qui erant in domo eius. Et
tollens eos in illa hora noctis lauit pla-
gas eorum. et baptizatus est ipse et omnis do-
mus eius continuo. Cumque pduxisset eos in
domum suā apposuit eis mēsam et letatus
est cum oī domo sua credens deo. Et cum
dies factus esset miserunt magistratus li-
ctores dicentes. Dimitte homines illos.
Nūc iauit autē custos carceris verba hec
paulo: quod miserunt magistratus ut dimittan-
tini. Nūc igit̄ exētes ite in pace. Pau-
lus autē dixit eis. Cesos nō publice indē-
natos hoies rhomanos miserunt in carce-
re et nūc occulite nos exiūt. Non ita sed
veniat et ipsi nos exiūt. Nūc iauerunt
autē magistratibus lictores verba hec: Tu-
mueruntque auditio rhomani ēēnt: et veni-
entes deprecati sunt eos: et educētes ro-
gabant ut egredierent de urbe. Exētes
autē de carcere introierunt ad lydiā: et
vīsis fratribus consolati sunt eos et pfe-
cti sunt.

XVII

c Elm autē pambulassent ampho-
polim et appoloniā venerūt thesi-

salonicā: ubi erat synagoga iudeorum.
Scōm pfectudinē autē paulus introi-
vit ad eos: et p sabbata tria disserebat eis
de scripturis adaperiens et insinuans: quod
xpm oportuit pati et resurgere a mortuis Luce.24.8
et quod hic est iesus christus quem ego annū
cio vobis. Et quidā ex eis crediderunt et
aduncti sunt paulo et syle: et de coletibz
gentilibz multitudine magna et mulie-
res nobiles non paucē. Celantes autē
iudei assumenteq de vulgo viros quos
dam malos et turba facta concitauerūt
ciuitatē. et assistentes domui iasonis que-
bant eos pducere in poplē. Et cum non
inuenissent eos traherant iasonē et quos
dam fratres ad principes ciuitatis clama-
tes: quoniam hi qui vobem cōcitant et hue rei
nerūt quos suscepit iason. et hi omnes ptra Joh.18.9
decreta celaris faciunt regem alium di-
centes esse ieiūm. Concitauerūt autē ple-
bem et principes ciuitatis audientes hec.
Et accepta satisfactione a iasonē et a cete-
ris dimiserūt eos. Fratres vero confe-
stim per noctē dimiserūt paulū et sylam
in beroā. Qui cum venissent in synagogā
iudeorum introierūt. Huius autē erant nobilio-
res eorum qui sunt thessalonice qui suscep-
rūt verbi cum omni aviditate: quotidie
scrutantes scripturas si hec ita se habent.
Et multi quidē crediderunt ex eis et mu-
lierū gentiliū honestaz et viri non pauci
Qui autē cognouissent in thessalonica
iudei. quod et beroe pdcatū est a paulo ver-
bum dei: venerūt et illuc cōmouentes et
turbantes multitudinē. Statim tunc
paulū dimiserūt frēs ut iret usq ad ma-
re. Sylas autē et timotheus remanserūt
ibi. Qui autē deducebant paulū pductēt
eum usq ad atthenas. et accepto manda-
to ab eo ad sylam et timothēū ut q̄ celeri-
ter venirent ad illum. pfecti sunt. Pau-
lus autē cum atthenis eos expectaret inci-
tabat spūs eius in ipso videns idolatrie
deditam ciuitatem. Disputabat igitur
in synagoga cum iudeis et coletibz et
in foro pōes dies ad eos qui audierant
Quidā autē epicurei et stoici phylosophi
disserebant cum eo: et quidam dicebant

Actus apostolorum

C Quid vult seminiuerbius hic dicere,
Alij vero nouorū demoniorū videāt annū-
ciator esse; qz iesum & resurrectionē an-
nūciabat eis. Et apprelensum eū ad ari-
opagū duxerunt dicentes: Nostrumus
scire q est hec noua que a te dicis doctrīa
Nouā emī qdā infers aurib⁹ n̄is. Colu-
mus ergo scire quidnam velint hec esse.
Athenienses aut̄ oēs & aduene hospites
ad nihil aliud vacabant: nisi aut dicere
aut audire aliqd noui. Stans aut̄ pau-
lus in medio ariopagi ait: Cliri athenien-
ses p̄ oia quasi supersticioſos ros video.
Preteriens emī & vidēs simulacra v̄ta;
inueni taram in q̄ scriptū erat: Ignoto
deo. Quod ergo ignorantes colitis: hoc
ego annūcio vobis. Deus q̄ fecit mūndū
& oia q̄ in eo sunt: hic celi & terre cum sit
dñs nō in māufactis tēplis habitat: nec
manibus hūanis colit indigens aliquo
cū ipse det oīb⁹ vitam & inspirationem &
oia: fecitq̄ ex uno omni genus homīm, in-
habitare sup vniuersam faciem terre de-
finiens statuta tpa et terminos habita-
tionis eoz querere deū. si forte attrēctet
eum aut inueniat: q̄uis nō longe sit ab
vnoquoq̄ nostrū. In ipso emī viuimus
& mouemur & sumus sicut & quidam re-
strop poetarū dixerūt. Ipsiū emī & gen?
sumus. Genus ḡ cū sumus dei nō debe-
mus estimare auro & argento aut lapidi
sculpture artis & cogitationis hoīb⁹ diui-
nū esse simile. Et tpa qdēm huius igno-
rantiē despiciens deus: nunc annūciat
hoīb⁹ vt om̄is vbiq̄ penitentiā agant eo
q̄ statuit diē in q̄ iudicaturus est orbem
in equitate in vīro in quo statuit fidē p̄/
bens oīb⁹: suscitans eum a mortuis. Cū
audissent aut̄ resurrectionem mortuorū
quidam quidem irridebant: quidā vero
dixerūt. Audiamus te de loci iterū. Sic
paulus exiuit de medio eoz. Quidā nō
viri adherentes ei crediderūt: in quibus
& dyonisius ariopagita & mulier noīe da-
maris. & alij cū eis.

XVIII

p Ost hec egressus ab athenis ve-
nit corinthū. & inueniēs quen-
dam iudeū noīe aquilā ponticū

genere q̄ nup̄ venerat ab italia & priscil-
lam p̄xorē ei⁹ eo q̄ p̄cepisset claudius di-
scendere om̄is iudeos a rhoma. acceſſit ad
eos: & qz eiusdē erat artis. manebat apō
eos & ogabaf. Erant aut̄ scenofactorie
artis. Et disputabat in synagoga p̄ om̄e s. o. c.
sabbatum interponens nomen dñi iesu
suadebatq̄ iudeis & grecis. Cum veni-
sent aut̄ de macedonia sylas & timotheus:
us: instabat verbo paulus testificans iu-
deis esse christū iesum. Contradicentib⁹
aut̄ eis & blasphemantib⁹. excutiens ve-
stimenta sua. Dixit ad eos. Sanguis v̄tē
sup caput v̄tē. Mundus ego ex hoc ad
gentes vadā. Et migrans inde intra-
uit in domū cuiusdā noīe titi iusti colen-
tis deū: cuius domus erat piuncta syna-
goge. Crispus aut̄ archisynagogus cre-
didit dñio cum omni domo sua. et multi
corinthiorū audientes credebant & bapti-
cabant. Dicit aut̄ dñs nocte p̄ visionē
paulo. Noli timere sed loquere & ne tace-
as. Propter quod ego sum tecum: & ne
mo apponeſ tibi ut noceat te: qm̄ aplūs
est mihi multus in hac ciuitate. Sedicit
aut̄ ibi annū & sex menses docens apud
eos verbū dei. Gallione autem p̄colule
achiae insurrexit vno aio iudei in pan-
lū: & adduxerūt eū ad tribunal dicentes
qz p̄tra legē hic p̄suadet hoīb⁹ colere deū
Incipiente aut̄ paulo apire os dixit gal-
lio ad iudeos. Si quidem esset iniquuz
aliquid aut facinus pessimū oī viri iudei
recte ros sustinerē: si vero ql̄tiones sunt
de verbo in noīb⁹ legis v̄tē: rosip̄si vide-
ritis. Iudeū ego hoīz nolo esse. Et mina-
vit eos a tribunali. Apprehendētes aut̄
om̄is sostinenē principē synagoge p̄cutie-
bant eū ante tribunal & nihil eoz gallio-
ni cure erat. Paulus v̄o cū adhuc susti-
nisset dies multos: fratrib⁹ valesaciēs
navigauit in syriā. & cū eo priscilla & aqui-
la: qui sibi toronderat in cenchris caput
hadebat emī rotū. Deuenit ephesum. &
illos ibi reliquit. Ipse v̄o ingressus sy-
nagogā disputabat cū iudeis. Roganti-
bus aut̄ eis v̄t ampliori tpe maneret nō
p̄sensit: sed valesaciēs & dicens: iterum

E ij

D

reuerter ad vos deo volente. pfectus est ab epheso. Et descendens cesareā ascen-
dit et salutauit eccliam. et descendit antio-
chiā. Et facto ibi aliquanto tpe pfectus
est pambulas ex ordine galatā regionē
et phrygiā. affirmans oēs discipulos. Ju-
deus autē qdā appollo noīe. alexadrinus
genere. vir eloquēs deuenit ephelum po-
tens in scripturis. Hic erat edoctus viā
dñi et feruēs spū loquebat et docebat dili-
genter ea que sunt iesu. scieō tñm baptis-
ma iohānis. Hic ergo cepit fiducia uter
agere in synagoga. Quē cum audissent
priscilla et aquila assūpserūt eū. et dili-
gentius exposuerūt ei viā dñi. Cū autē
velet ire achaiam extortati fratres scri-
pserūt discipulis vt susciperēt eū. Qui
cum venisset pculit multū his qui credi-
derūt. Clementer em̄ iudeos reuince-
bat publice ostendens p scripturas esse
christum iesum.

XIX

s.i.a.7.ii.b.
5.2.a.7.4.d.

f Actū est autē cū appollo esset co-
rinchirorū paulus pigratis supe-
rioribz pribz veniret ephelum et inueni-
ret qdā discipulos. Dixitq ad eos. Si
spūlētū accepistis credentes. Et illi di-
xerūt ad eū. Sed neq si spūllancus est
audiuim. Ille dō ait. In qg baptiqati
estis. Qui dixerūt. In iohānis baptis-
mate. Dixit autē paulus. Iohes baptiqā
uit baptismo peccantie populu dicens:
in eū qui venturus esset post ipm vt cre-
derent: hoc est in iesum. His auditis
baptiqati sunt in noīe dñi iesu. Et cum
imposuisset illis manus paulus. venit
spūllancus sup eos et loqbarūt linguis
et ppabante. Erant autē oēs viri fere duo
decim. Introgressus autē synagogā cuj
fiducia loquebat p tres mētes disputas
et suadēs de regno dei. Cū autē qdā in-
durarent et nō crederent maledicentes
viā dñi coraz multitudine: discerpēs ab
eis segregauit discipulos: qtidie dispu-
tans in schola tyrāni cuiusdā. Hoc autē
factū est p bienniū: ita vt om̄s q hītabat
in asia audiret verbū dñi iudei atq gen-
tiles. Virtutesq nō modicas qslibet fa-
ciebat deus p manū pauli: ita vt etiā sup-

B

languidos deferrent a corpore eius suda-
ria et semicincta et recedebant ab eis lan-
guore et spūs nequā egrediebanſ. Tera-
uerūt autē qdā et de circueuntibz iudei
exorcistis inuocare sup eos q habebat
spūs malos nomē dñi ieu. dicētes. Ad
iuro vos p iesum quem paulus pdicat.
Erant autē cuiusda iudei noīe scene prin-
cipis sacerdotū septē filij: q hoc faciebat
Prisidens autē spūs nequā dixit eis. Je-
sum noui et paulū lcio. Clos autē q elis.
Et insilens hō in eos in quo erat tēmo-
nū pessimū et dñatus amborū. in ualuit
atra eos: ita vt nudi et vulnerati effuge-
rent de domo illa. Hoc autē notū factum
est omnibz iudeis atq gentilibz qui habi-
tabant epheli. et cecidit timor sup om̄s il-
los. et magnificabat nomē dñi ieu. Jul-
tig credentiū veniebant p̄fientes et an-
nunciantes actus suos. Multi autē ex eis
qui fuerant curiosi sectati p̄tulerunt li-
bros et cōbusserūt eos coram oībo et cō-
putatis p̄cīs illoꝝ inuenerūt pecunia de-
narioꝝ quinquaginta miliū. Ita fortis
crescebat verbū dei et p̄firmabat. His au-
tem expletis p̄posuit paulus in spū tran-
sita macedonia et achaia ire hiesolymā
dices: qm̄ postq fuero ibi oportet me ro-
mā videre. Mittens autem in macedo-
niā duos ex ministrantibz sibi timotheū
et erastum: ipse remansit ad tempus in
asia. Facta est autē illo tēpe turbatio non
minima de via dñi. Demetrius em̄ qdā
noīe argentarius faciens edes argente-
as diane p̄stabat artificibz nō modicum
questū: quos p̄uocans et eos qui eiusmo-
di erant opifices. dixit. Cirri tētis qz de
hoc artificio est nobis acquisitio et videi-
tis et auditis. quia nō solū ephesi:z pene
totius asie paulus hic suadens auertit
multā turbā. dices: qm̄ nō sunt dñi q ma-
nibz fiunt. Non solū autē hec pericitabit
nobis p̄s in redargutionē venire: sed et
magne diane templū in nihilū reputa-
bit et destrui incipiat maiestas eius quā
tota asia et orbis colit. His auditis re-
pleti sunt ira et exclamauerūt dicentes.
Magna diana ephesioꝝ. Et impleta est

Actus apostolorum

civitas tota profusione: et impē tū fecerūt
vno aio in theatrum rapto gaio et aristar-
cho macedonib⁹ comitib⁹ pauli. Paulo
autē volente intrare in pp̄lm. nō p̄misēt
discipuli. Quidā autē et de asie principi-
bus qui erant amici eius miserūt ad eū
rogantes ne se daret in theatru. Atq; au-
tē aliud clamabant. Erat em̄ ecclia p̄fu-
sa et plures nesciebant q̄ ex causa p̄uenis-
sent. De turba autē detraherūt alexand̄
pp̄pellentib⁹ eū iudeis. Alexander autē
manu silentio postulato solebat reddi-
re rationē pp̄lo. Quē ut cognouerūt iu-
deū esse rex facta est via oīm q̄i p̄ horas
duas clamantiū. Magna diana ephesio-
rū. Et cū sedasset scriba turbas dixit. Eli-
ti ephesij: quis em̄ ē boīm q̄ nesciat ephē-
siorū ciuitatē cultricē esse magne diane
ionisq; plis: Cum ergo his p̄tradici nō
possit: op̄oz̄ ros sedatos esse. et nihil te-
mere agere. Adduxisti em̄ boies istos:
neq; sacrilegos neq; blasphemantes deā
vestram. Si si temetrius et q̄ cū eo sunt
artifices habent aduersus aliquē causaz;
cōuentus forenses aguntur. et proconlu-
les sunt accusent invicem. Si quid autē
alterius rei queritis: in legiuim ecclesia
poterit absolui. Nam et periclitamur ar-
gui seditionis hodiernē: cum nullus ob-
noxius sit de q̄ possumus reddere ratio-
nem concursus istius. Et cū hec dixisset
dimisit ecclesiam.

XX

Ostq; autē cessauit tumultus ro-
p̄ catis paulus discipulis et exhori-
tatus eos valedixit. et p̄fectus ē
vt iret in macedoniā. Cū autē perambu-
laſſet p̄tes illas et exhortatus eos fuisseſſet
multo sermone. venit ad greciā vbi cum
fuisseſſet menses tres facte sunt illi infidie
a iudeis nauigaturo in syriaz: habuitq;
cōſiliū vt reuertereſſe p̄ macedoniā. Co-
mitatus est autē eū ſofipater pyrrhi bero-
ensis. theſſalonicensiū vero aristarchus
et ſecundus et gaius terbeus et timothē:
a ſiam vō tychicus et trophimus. Hi cū
p̄cessiffent ſuſtinuerūt nos troade: nos
vero nauigauimus poſt dies acymoz a
phylliſis. et venimus ad eos troadez in

diebus quinq; vbi demorati ſumus die-
bus septem. Una autem ſabbati cū cō-
ueniſſemus ad frangendū panē: paulus
diſputabat cū eis p̄fecturus in crastinū
p̄traxiq; sermonē vſq; in mediaz noctē
Erant autē lampades copioſe in cenaclo
vbi eramus p̄gregati. Sedens autē qui
dam adoleſcens noīe eutychus ſuper te-
neſtrā cum mergereſſe ſomino graui di-
ſputante diu paulo: ductus ſomno ce-
cidit de tercio cenaculo deorsum. et ſubla-
tus est mortuus. Ad quē cum descendit
ſet paulus incubuit ſup̄ eū: et cōplexus
dixit. Nolite turbari. Ania em̄ ipſius in
ipſo eſt. Ascendens autē frangensq; panē
et gustans ſtatimq; allocutus eſt vlc̄ in
lucē et ſic p̄fectus eſt. Adduxerūt autē pu-
erū viuentē. et cōſolari ſunt nō minime.
Nos autē ascendentē ſauē nauigauim⁹
in aſſon inde ſuſcepturi paulū. Sic em̄
diſpoſuerat: ipſe p̄ terrā iter facit. Cū
autē cōueniſſemus in aſſon: aſſumpto eo
venimus mytilenē. Et inde nauigantes
ſequenti die venimus contrachui: et alia
die applicuimus ſamū. et ſequenti die ve-
nimus myletū. Propoſuerat em̄ paul⁹
trans nauigare ephesum: ne qua mora il-
li fieret in asia. Festinabat em̄ ſi poſſi-
ble ſibi eſſet: vt diem penthecoſten ſaceret
hierosolymis. A mileto autē mītēs ephē-
ſum vocauit maiores natu ecclesiæ q̄ cū
veniſſent ad eum et ſimul eſſent dixit eis
Vlos ſcitis a prima die qua ingressuſſū
in asiam qualibet vobisq; p̄ omne cōpus
fuerum ſeruiens dñō cuž omni hūilitate
et lachrymis et tētationibus que mihi ac-
ciderūt ex inſidijs iudeoz: quō nihil ſub-
traxerim vobis vtiliū. quo minus annū
ciarem vobis vt docerē ros publice et p̄
domos: teſtificans iudeis atq; gētiſſibus
in deū pñiam et fide in dñm nēm iſum
xpm. Et nunc ecce ego alligatus ſpū. va-
do in hierlm: que in ea ventura ſunt mi-
hi ignorans niſi q̄ ſpūſſctūs p̄ om̄is ciui-
tates mihi pteſtaſ dicens: qm̄ vincula et
tribulatiōes hierosolymis me manent
Et nihil horū vereor nec facio aſiam me-
am p̄ciosioreq; me dūmodo conſumme

L iiij

D cursus meū et mīsteriū verbi qđ accepi a
dño iefu testificari euāgelium gracie dei
Et nunc ecce ego scio qz amplius nō vi-
debitis faciē meā: vos om̄is p̄ q̄s trāsiui
p̄dicans regnū dei. Quapropter p̄testor
vos hodierna die. qz mundus sum a san-
guine oīm. Non em̄ subterfugi q̄minus
annūciare oīne filiū dei vob. Attendite
vobis et vniuerlo gregi in quo vos sp̄us/
sanctus posuit epos regere eccliam dei:
quā acq̄sfiuit sanguine tuo. Ego scio qm̄i
intrabūt post dilcessionē meam lupi ra-
paces in vos: nō parcentes gregi. Et ex
vobis ipsiſ exurgent viri loquentes per-
uersari abducāt disciplos post se. Pro-
pter quod vigilate memoria retinenteſ
qm̄i p̄ triennū nocte et die nō cessaui cuž
lachrymis monens vñiquēq; vīm. Et
nunc cōmendo vos deo et verbo ḡte ipſi?
q̄ potens est edificare et dare hereditateſ
in sanctificatis oīb. Argentū et aurū aut
vestem nullius concupiui ſicut ipſi ſci-
tis: qm̄i ad ea que mihi opus erant et his
qui meū ſunt: mīſtrauerūt maius iſte.
Qm̄ia ostendi vobis: qm̄i ſic laboranteſ
opoz̄ ſuſcipe infirmos. ac meminiſſe v̄bi
dñi iefu: qm̄i ipſe dixit. Beatus ē ma-
gis dare q̄z accipe. Et cū hec dixiſſet: poſi-
tiſ genub̄ ſuis orauit cum om̄ib; illis.
Magnus aut̄ fletus factus est oīm et p̄-
cubenteſ ſup collū pauli osculabānſ euz
dolētes marime in verbo qđ dixerat. qm̄i
amplius faciē eius nō eſſent viſuri. Et
deducebant eū ad nauē.

XXI

A Um aut̄ factū eſſet vt nauiga-
rem? abſtracti ab eis: recto cur-
ſu venimus choū et ſequenti die
rhdū: et inde patharā. Et cū inueniſſe-
mus nauē tranſretantē in phenicē ascē-
denteſ nauigauimus. Cū appariuſſem?
aut̄ cypro relinquentes eam ad ſinistrā
nauigauimus in ſyriam et venimus tēz
Ibi em̄ nauis expositura erat onus In-
uentis aut̄ diſcipuliſ māſimū ibi die-
bus 3 ſeptem. Qui paulo dicebant p̄ ſp̄m
ne ascenderet hierosolymā. Et expletis
dieb̄ pfecti ibam? te ducētib; nos oīb;
cum v̄corib; et filijs vſq; foras ciuitatem

B et poſitiſ genub̄ in litoſ orauim? Et cū
valefecissemus in uice ascēdimus nauez
illi aut̄ redierūt in ſua. Nos v̄o nauiga-
tione explicita a tyro alcendimus pto-
maidā et ſalutatis fratrib; māſimū die
vna apud illos. Alia aut̄ die pfecti veni-
muſ cesareā. Et intrātē domū phylip-
pi euāgelistē q̄ erat vnuſ de ſepte: man-
ſimus apud eū. Huic aut̄ erant q̄tuor fi-
le virgines p̄phetanteſ. Et cū morare-
mur p̄ dies aliq̄t ſupuenit qdā vir a iu-
dea p̄p̄ha noīe agab̄. Is cui ſenſiſſet ad
nos tulit q̄ona pauli. et alligans ſibi pe-
des et manus dixit. Hec dicit ſp̄iſſanci?
Carū cuius eſt q̄ona hec ſic allegabūt in
hierlm iudei. et tradet in manus gentiū
Qđ cū audifſemus et rogapamus nos.
et q̄ loci illius erāt: ne ascenderet hierolo-
lymā. Tunc r̄ndit paulus et dixit: Quid
faciſ ſlētes et affligētes cor meū. Ego
aut̄ nō ſolū alligari: ſed et mori in hierlm
patuſ ſum. ppter nomen dñi iefu. Et cū
ei ſuadere nō poſiſemus: queuimus dicē-
tes: Dñi voluntas fiat. Nost dies aut̄ eſ-
tis poſparati ascēdebam? in hirlm. Cle-
nerūt aut̄ qdam ex diſcipuliſ a cesarea
nobiscū. adducēreſ ſecū apud quē hofpu-
taremuſ iasonē quenda cypriū antiquā
diſcipulū. Et cū veniſſemus hierosolymā
libenter exceperūt nos frēs. Seq̄n-
ti aut̄ die introbat paulus nobiscum ad
iacobū: om̄ies q̄s collecti ſunt ſeniores. q̄s
cū ſalutafſet narrabat p̄ ſingula q̄ te ſe-
cifſet in gentib; p̄ ministeriū illius. Et
illi cū audifſent: magnificabant deū dix-
eruntq; ei. Glides frater q̄t milia ſunt in
iudeiſ q̄ crediderūt: et om̄es emulatores
ſunt legiſ. Audierūt aut̄ de te: qz diſceſ-
ſionē doceas a moysē eo q̄ p̄ ḡetes ſūt iu-
deorū: dicens nō tebere eos circūcidere
filios ſuos neq; ſm pſuetudinē ingredi
Quid ergo eſt? Utq; oportet cōuenire
multitudinē. Audient eſſi te ſupueniſſe
Hoc q̄ fac qđ tibi dicimus. Sunt nob̄
viri q̄tuor rotū h̄ntes ſup ſe. His affi-
ptis ſcīſſa te cū illis. et ipſe in illis ve-
radat capita et ſcient oēs. qz q̄ de te audie-
rūt falſa ſunt. ſz abulas et ipſe custodiēſ le

Actus apostolorum

gem De his autem quod crediderunt ex gentibus
nos scripsimus indicantes: ut abstineant se ab idolis imolato et sanguine sus-
focato et fornicatione. Tunc paulus assu-
ptus viris postera die purificatus cum illis
intravit in templum annuncians expletione
diez purificationis donec offerret per uno
quod eorum oblatio. Tunc autem septem dies plenum
marenit hi quod de alesia erant iudei cum vidis-
sent eum in templo acclauerunt eum plim et
iniecerunt ei manus clamantes. Atque ista
elite adiuuante. Hic est homo qui aduersus po-
pulum et legem et locum hunc oves vobis docens
insup et getiles induxit in templum: et viola-
vit sanctum locum istum. Ciderat enim tropheum
ephesum in civitate cum ipso: quem estimava-
uerunt quoniam in templo introduxerunt paulus
et omnes qui sunt in templo civitas tota. et facia est con-
cursus populi. Et apprehendentes paulum tra-
hebat eum extra templum. et statim clauso sunt
ianue. Quereribant autem eum occidere: nuncia-
tum est tribuno cohortis quae tota confundit
hierosolimam. Qui statim assuuptis militibus et
centurionibus decurrunt ad illos. Qui cum vi-
dissent tribunum et milites. celeraverunt per-
cutere paulum. Tunc accedes tribunus ap-
prehendit et iussit alligari carceris duabus et
interrogavit quod esset: et quid fecisset. Alij
autem aliud clamabant in turba. Et cum non
posset certum cognoscere per tumultu: aussit
duci eum in castra. Et cum venisset ad gra-
dus: regit ut portaret a militibus propter vi-
poli. Sequebatur enim multitudine populi cla-
mans: tolle eum. Et cum cepisset induci in
castra paulus dicit tribuno. Si hec mihi
loqui aliquid ad te. Qui dixit ei grecus:
nisi. Nonne tu es egypcius quod aenam vos di-
es tumultum provocasti: et eduxisti in desertum
quatuor milia viatorum siccariorum? Et dixit ad
eum paulus. Ego homo sum quod iudeus a thar-
so cilicie: non ignore civitatis municeps;
Rogo autem te permittre milia loqui ad populum.
Et cum ille permisisset paulus stans in gra-
dibus annuit manu ad plebem: et magno file-
tio facto allocutus est lingua hebrea dicens

¶ Iri fratres et patres: audite XXII
quod ad vos nunc reddo roget. Tunc
audissent autem quod hebrea lingua

loqui ad illos magis persistebat silentium. ¶
Et dixit. Ego sum vir iudeus natus thario
cilio: nutritus autem in ista civitate secus
pedes gamalielis. eruditus iuxta scientiam
propter legem: emulator legis: sicut et vos oes
estis hodie: quod haec via plectus sum vobis
ad mortem alligans et tradens in custodi-
as viros ac mulieres sicut princeps sa-
cerdotum mihi testimonium reddit et omnes
maiores natu: a quibus et epulas accipiens ad
fratres damascum pergebam ut adducerem inde
vincitos in hierosolimam ut punirem. Factus
est autem eunte me et appropinquaret damas-
co media die: subito de celo circumfulsit
me lux copiosa: et decidens in terram audi-
ui vocem dicentem mihi. Saulus paulus quod
me psequeris? Ego autem respondi. Quis es
domine? Dicitur ad me. Ego sum iesus na-
tarens: quem tu psequeris. Et quod mecum erat
lumen quidem videretur vocem autem non audie-
runt ei quod oquebat mecum. Et dixi. Quid
faciam domine? Dicitur autem dixit ad me. Sur-
genus vade damascum. et ibi tibi dicet de oī
bus que te oporteat facere. Et cum non vis-
derem per claritatem luminis illius: ad manum
redactus a comitibus: veni damascum. Ana-
mas autem quidam vir nomine legem testimonium
hunc ab oībus cohabitantibus iudeis: veni-
ens ad me et stans dixit mihi. Saulus fra-
ter respice. Et ego eadem hora respergi in eum
At ille dixit. Deus patrem tuorum pordi-
uit te ut cognosceres voluntate eius: et vi-
deres iustum et audires vocem ex ore eius quod
eris testis illius ad oes hoies eorum quod vidi
sti et audisti: et nunc quod moraris? Erurge et
baptizare: et ablue peccata tua in uocato
noi ipsius. Factum est autem reuertenti
mihi in hierosolimam: et oranti in templo: fieri
me in stupore mentis et videre illum dicen-
te mihi. Festina et exi velociter ex hierosol-
alem quoniam non recipient testimonium tuum
de me. Ego dixi. Domine ipsi sciunt quod ego
eram et iudicatus in carcere et cedens per syna-
gogas eos quod credebant in te. Et cum funi-
dare sanguinis stephani testis tui ego sta-
bam et presentiebam: et custodiebam vestimenta
interfectum illum. Et dixit ad me. Glade
quoniam ego in nationes longe mittitur. Autem
¶ III

D
diebant autem eum usque ad hoc verbū. et levias
uerū vocē lauz dicentes. Tolle de terra
huiuscmodi. Non enim fas est eum vivere.
Elociferantib⁹ autem eis et p̄ficienib⁹ vesti-
menta sua. et puluerē iactantib⁹ in aerez
iussit tribunus induci eum in castra et fla-
gellis cedi et torqueri eum; ut sciret ppter
quā cām sic acclamarent ei. Et cū altrin-
xisset eum loris dixit atlanti sibi centurio-
ni paulus. Si hoīem rhomanū et inde-
natū licet vobis flagellare. Quo auditō
centurio accessit ad tribunum; et nuncia-
uit ei dicens. Quid acturus es. Hic enim
homo cuius rhomanus est. Accedes autē
tribunus dixit illi. Dic mihi si tu romā-
nus es. At ille dixit. Euz. Et r̄ndit tri-
bunus. Ego multa lūma ciuitatē hāc
psecutus sum. Et paulus ait. Ego autē
et natus sum. Protinus ergo dilcesserūt
ab illo qui eum torturi erāt. Tribunus q̄z
timuit postq̄z reliquit q̄z ciuis romanus
esser. et q̄z alligasset eum. Postera autē die
volens scire diligentius qua ex cā accu-
sare fā iudeis soluit eum. et iussit sacerdo-
tes punire et omne sciliū; et pducens pau-
lum statuit inter illos.

XXIII

i Utendens autem in sciliū paulus
ait. Cū fr̄s ego omni p̄scia bo-
na puersatus sum ante teū usq̄z
in hodiernū dīe. Princeps autem sacerdo-
tū ananias p̄cepit astantib⁹ sibi p̄cutere
os eius. Tunc paulus dixit ad eum. Per-
cutiet te deus paries dealbate. Et tu se-
dens iudicas me p̄m legē; et p̄tra legē iu-
bes me p̄cuti. Et qui astabant dixerunt.
Hūmū sacerdote dei maledic. Dicit au-
tē paulus. Nesciebā fratres. q̄z p̄cepā ē
sacerdotū. Scriptū est enim. Principem
ppli cui nō maledices. Sciens autem pau-
lus. q̄z vna p̄a eēt saduceor⁹ et altera pha-
riseor⁹ exclamauit in scilio. Cū fr̄s
ego phariseus sum; filius phariseorum
De sp̄e et resurrectione mortuor⁹ ego iu-
dicor. Et cū hec dixisset; facta ē dissensio
inter phariseos et saduceos et soluta ē ml̄
titudo. Saducei autem dicunt nō esse resur-
rectionem mortuor⁹. neq̄z angeluz neq̄z
spūm; pharisei autem p̄traz cōfident. Fa-

B
ctus est autē clamor magnus et exurgen-
tes quidā phariseor⁹. pugnabant dicen-
tes. Nihil mali inuenimus in hoīe isto.
Quid si spūs locutus est ei aut angelus
Et cū magna dissensio facta esset timēs
tribunus ne disciperet paulus ab ipsis
iussit milites descendere et rapere eum de
medio eoz; ac deducere eum in castra. Se-
quenti autē nocte assiltes ei dñs. ait. Cō-
stans esto. Hicū em̄ testificatus es de
me in hierlm; sic te oportet et thome testi-
ficari. Facta autē die collegerūt se quidā
ex iudeis et deuouerūt se dicentes neq̄z
māducaturos neq̄z bibituros. donec oc-
ciderent paulū. Erant autē plus q̄z q̄dra
ginta viri qui hanc p̄iurationē fecerant
q̄ accesserūt ad principem sacerdotū et se-
nores. et dixerūt. Deuotione deuouim⁹
nos nihil gustatueros; donec occidamus
paulum. Nunc ergo vos notū facite tri-
bunio cū concilio; vt pducant illū ad vos
tanq̄z aliqd certius cognituri de eo. Nos
vero priuilegiū appropriet parati sumus in-
terficiere illū. Q̄z cū audisset filius sozo-
ris pauli insidias; venit et intravit in ca-
stra; nūc iauitq̄z paulo. Elocans autem pau-
lus ad se vñū ex centurionib⁹ ait. Adole-
scentem hūc adduc ad tribunū. Habet
enī aliquid indicare illi. Et ille qdā affus-
mens eum; duxit ad tribunū. et ait. Cū
ctus paulus rogauit me hunc adolescentē
tem pducere ad te; habentem aliquid lo-
qui tibi. Apprelendens autem tribun⁹ ma-
nū illius secessit cū eo seorsum; et inter-
rogauit illū. Quid est qđ habes indica-
re mihi. Ille autem dixit. Judeis cōuenit
rogare te vt crastina die pducas pauluz
in sciliū. quasi aliquid certius inquisitu-
ri sint de illo; tu vero ne credideris illis.
Insidiani enī ei ex eis viri amplius q̄z
quadraginta; q̄ se deuouerūt nō mandu-
care neq̄z bibere donec interficiant eum;
et nūc parati sunt expectantes pmissum
tuū. Tribunus igit̄ dimisit adolescentē
p̄cipiens ei ne cui loquereſ. qm̄ hec nota-
sibi fecisset. Et vocatis duob⁹ centurio-
nibus. diris illis. Parate milites ducē-
tos vt eant usq̄z cesaream. et equites sei-

Ero. 22.

Phyl. 3. a.

Nat. 22. d

f. 27.c.

Actus apostolorum

ptuaginta et lancearios ducentos a terra
horae noctis et iumenta parate: ut im-
ponentes paulum saluum producerent ad felici-
tatem pside. Timuit enim ne forte raperet eum
iudei et occideret: et ipse postea caluniam su-
stineret: tanquam acceptur pecuniaria scribes
ei epigram sententia hec. Claudio lysias
optimo pside felici salute. Cuius hunc ap-
pensus a iudeis. et incipientem interfici ab
eis supueniens cum exercitu eripuit: cogni-
to quod rhomanus est: volens scire quam quā
obtinebant illi deduxi eum in cōsilio eorum.
Quem inueni accusari de questionib⁹ legis
ipso: nihil vero dignum morte aut vinculis
honestum crimē. Et cum miseri platum esset de-
in fidis quod pauperat illi. miseri eum ad te de-
nuncians et accusatoribus ut dicatur apud te
viale. Omnes vero perceptum sibi assumē-
tes paulum duxerunt per noctem in antipatri-
cle: et postera die dimisisti equib⁹ ut cum eo
irent: reuersi sunt ad castra. Qui cum veni-
issent cesaream et tradidissent epigram pside
di. statuerunt annū illū et paulum. Cum legisset
autem et interrogasset de quod pruincia esset. et
cognoscens quod de cilicia. audiā te inquit cum
accusatores tui venerint. Iussitque in p-
torio herodis custodiri eum. XXIII

A   Ostenditque autem dies descendit prin-
ceppe sacerdotum ananias cum seni-
oribus quibusdam et tertullo quodam
oratore: qui audierunt pside aduersus pau-
lum. Et citato paulo. cepit accusare tertul-
lus. dicens. Cum in multa pace agamus
per te et multa corrigant per tuā prudentialia
semper et vobis suscipimus optime felix
cum oī ḡarū actione. Ne diutius autem te per
traham: oī breuiter audiat nos per tua cie-
mentia. Inuenimus hūc hominem pesti-
fum et occitancem seditionē omnibus iudeis in
vniuerso orbe et autorē seditionis secte na-
caremque etiam templū violare dignatus
est quemque et apprehensum coluimus summi le-
gēm nostram iudicare. Supueniens autem
tribunus lysias cum vi magna eripuit eum
de manus nō iubens accusatores eius
ad te venire a quod poteris ipse iudicantis de
oīb⁹ istis cogiscere de quod nos accusamus
eum. Audieruntque autem et iudei dicentes hec ita

se h̄e. Rūdit autem paulus annuente sibi
pside dicere. Ex multis annis te esse iudicē
genti huic scies: bono aīo per me satissimā
Notes enim cognoscere quod nō plus sunt
mihi dies quod duodecim ex quod ascendit ado-
rare in hierū. et neque in templo inueni-
rūt me cum aliquo disputantem. aut per cursum
facientem turba neque in synagogā neque in
ciuitate. neque probare posse tibi de quod nunc
me accusant. Confiteor autem hoc tibi quod
sum sectam quam dicunt herefim sic deder-
tio patri et deo meo: credens oīb⁹ quod in le-
ge et populus scripta sunt: spem habens in deū
quem et hi ipsi expectant resurrectionē fu-
turā iustiorū et iniquiorū. In hoc et ipse stu-
deo sine offendiculo conscientiam habere ad
deū: et ad homines semp. Post annos autem
plures elemosynas facturus in gentem
meā veni: et oblationes et vota in quod mi-
venerunt me purificari in templo: non cum
turba neque cum tumultu. Et apprelendes
rūt me: clamantes et dicentes. Tolle ini-
micū nō m. Quidam autem ex asia iudei quod
operebat apud te p̄sto esse et accusare si
quod honestum aduersum me: aut hic p̄i dicat
si quod inuenierunt in me iniqtatis cum stem
in p̄ilio: nisi de una hac solūmodo voce
quod clamaui inter eos stans: quā de resur-
rectione mortuorum ego iudicor hodie a vo-
bis. distulit autem illos felix: certissime sci-
ens te via hac. dicens. Cum tribunus lysias
descenderit audiā eos. Iussitque centu-
rioni custodire eum et h̄e et requie. nec quodque
de suis prohibere ministrare ei. Post aliqt
autem dies veniens felix cum drusilla uxore
sua quod erat iudea vocavit paulum et audiuit
ab eo fidē quod est in xp̄m ielum. Disputatē
autem illo de iustitia et castitate et de iudicio
futuro tremefactus felix rūdit. Qd nunc
attinet vade: tpe autem optuno acerbiā te
fil et speras quod pecunia ei daref a paulo p̄p
qd et frequenter acerbiens cum loqbas cum eo
biēno autem pleto: accepit successorē fe-
lix portiū festū. Colles autem ḡam p̄stare
iudeis felix: reliquit paulum vincū. XXV

B   Estus ergo cum venisset in prius
ciam post triduū ascendit hiero-
solymā a cesarea. Audieruntque eum

principes sacerdotū et primi iudeorū aduersus paulum. et rogabat eū postulantes grām aduersus eū ut iuberet p̄duci eū in hierlm̄. insidias tendētes ut interficeret eū in via. Festus autē r̄ndit seruari qđe paulū in ceiare; se autē maturius p̄secutuz. Qui ḡ in robis ait potētes lunt descendentes simul si qđ est in viro cri men accusent eñ. Demoratus autē inter eos dies nō amplius q̄ octo aut decem descendit cesareā; et altera die sedet p̄ tribunali. et iussit paulū adduci. Qui cū p̄ ductus esset circūsteterū eñ q̄ ab hie rosolyma descenderat iudei. multas et gra ues causas obijc̄tes q̄s nō poterant p̄ bare; paulo rōnem reddēte; q̄m necq; in legē iudeorū neq; in tēplū neq; in ceiare q̄c̄q; peccauit. Festus autē volens grām p̄ stare iudeis r̄ndes paulo dixit. Uis hie rosolymā ascendere. et ibi de his iudicari apud me. Dicit autē paulus. Ad tribunal cesaris sto; abi me oportet iudicari. Ju deis nō nocui; sicut tu melius nosti. Si em̄ nocui aut dignū morte aliquā feci; nō recuso mori. Si nō nihil est eoz q̄ hi ac cusant me; nemo poterit me illis donare. Cesarē appello. Tūc festus cū p̄ filio locutus r̄ndit. Cesarē appellasti; ad cesarē ibis. Et cū dies aliquot transacti esent agrippa rex et bernice descendenterū cesareā ad salutandū festum. Et cū dies plures ibi morarent festus regi indicauit dō pau lo dicens. Uir qđam est derelictus a felice vinctus. de q̄ cum essem hierosolymis adierūt me principes sacerdotū et seniores iudeorū postulantes aduersus illū dā nationē. Ad quos r̄ndi; qz nō est rhōma nis p̄suetudo donare aliquē hoīem prius q̄ is q̄ accusat p̄ntes habeat accusatores locū defendendi accipiat ad abluenda criminia q̄ ei obijc̄unt. Cū ergo hinc co uenissent sine vlla dilatione in sequēti die sedens p̄ tribunalī iussi adducivitū. De q̄ cū stetissent accusatores nullam cām deferebant de quib; ego suspicabar malū; q̄stiones nō quasdā de sua sup̄stitione habebant aduersus eū; et de quodā ieu defuncto quē affirmabat paulus vi

uere. Hesitans autē ego de hm̄i q̄stioē dicebā. si vellet ire hierosolymā; et ibi ius dicari de istis. Paulo autē appellante ut seruaret augulti cognitioni. iussi seruari eū donec mittā eū ad cesarem. Agrippa autē dixit ad festum. Clelebam et ipse ho minē audire. Cras inquit audies eū. Altera autē die cū venisset agrippa et bernice cū multa ambitione; et introissent in au ditorū cū tribunis et viris principalib; civitatis iubente festo adduceus esset pa uis. Et dixit festus. Agrippa rex et ossis q̄ simul adestis nobiscū viui; videtis hunc hoīem de q̄ois multitudo iudeorū interpellauit me hierosolymis petetes et accela mantes; nō oportere eū viuere amplius. Ego nō competi nihil dignū morte eū admisissi. Ipso autē h̄ appellante ad au gustū iudicauit mittere. De q̄qd certum scribā dō nō habeo. ppter qđ pdūri eū ad vos; et maxime ad te rex agrippa; ut in terrogatione facta habeā qđ icribā. Si ne rōne em̄ mihi videf mittere vincū; et causas eius nō significare.

XXVI
Agrippa vero ad paulū ait. Her
mittitur tibi loqui p̄ teme ipso.

Tunc paulus extenta manu ce pit rōem reddere. De oīb; q̄b; acculor a iudeis rex agrippa estimo me beatū apō te; cū sim defeniturus me hoīe; maxime te sciente oīa q̄ apud iudeos sunt cōlue tudines et q̄stiones; ppter qđ obsecro pa tienter me audias. Et quidē vitā meā a iuuētute q̄ ab initio fuit in gente meā in hierosolymis nouēt; oēs iudei; p̄scieret me ab initio si velint testimonii phibe re q̄m in certissimā sectā nīcē religiōis vixi phariseus. Et nunc in spe q̄ ad p̄tes nīcōs repromissionis facta est a dō sto iudicio subiectus; in q̄ duodecim tribū nīcē nocte et die deseruientes sperāt deuenire. De qua spe accusor a iudeis rex. Quid incredibile iudicatur apud vos si deus mortuos suscitat? Et ego quidē estimā ueram me aduersus nomen ieu naçare nīcēbere mīta p̄traria agere qđ feci hie rosolymis. Et multos sanctorūz ego in carcerib; inclusi a principibus sacerdos

Actus apostolorum

tum prate accepta: et cum occiderent detu
li sententiā. Et per omnes synagogas frequē
ter puniens eos, compellebam blasphemā
re: et amplius insanies in eos, psequebar
vscz in exterias ciuitates: In quibus dum
irem damascū: cum prate et permisso princi
piū sacerdotū, die media in via vidi rex
de celo supra splendorē solis circumfulfisi
se me lumen et eos qui mecum simul erat
omnīs nos cum decidissemus in terrā au
ditui vocem loquentē mihi hebraica lin
gua. **S**aule saule quid me psequereris. **D**u
rū est tibi contra stimulū calcitrare? Ego
aut̄ diri. **Q**uis es domine? **D**ominus aut̄ dixit.
Ego sum iesus naçarenus quem tu perse
queris. **H**ec erurge: et sta supra pedes tu
os. Ad hoc enim apparui tibi et constitua te
ministrū et teste eorum quod vidissi: et eorum quibus
apparebo tibi: eripiens te de populis et genti
bus in quos nunc ego mitto te aperire
oculos eorum ut auertant a tenebris ad lu
cē. et de prate satiane ad deū. ut accipiat
remissionē peccatorum et sortem inter san
ctos per fidē que est in me. **G**loria rex agrippa
non fui incredulus celesti visioni sed his
qui sunt damasci primū et hierosolymis
et in oīm regionē iudee et gentib⁹ annū
ciabam ut penitentiā agerent et cōuerte
rent ad deū digna penitentie opera facien
tes. **H**ac ex causa me iudei cum esset in te
plo cōprehensum tentabant volentes me
interficere. **A**urilio aut̄ adiutus dei vscz
hodiernū diē sto testificans minori atqz
maiori: nihil extra dicens quod ea quod prophete
locuti sunt futura esse et moyses: si passus
b̄lis xp̄s: si primus ex resurrectiōe mor
tuorum lumen annūciaturus est populo et ge
tib⁹. **H**ec loquente eo et roem reddente se
stus magna voce dicit. **I**n sanis paule.
Multe te lire ad insaniam cōuertūt. Et
paulus: non insanio inquit optime feste:
si veritatis et sobrietatis verba eloquor.
Hec enim de his rex: ad quem et constat lo
quor. **L**atere enim eum nihil horum arbitror
Neque enim in angulo quodcumque horum gestum est.
Credis rex agrippa prophetias? **S**cio quia
credis. Agrippa aut̄ ad paulum. In modis
sua des me xpianum fieri. Et paulus

Opto apōstolum et in modico et in magno;
non tam te sed etiam omnes qui audiunt hodie fie
ri tales quibus rego sum: exceptis vinculis
his. Et exurrexit rex et preses et bernice et quod
assebat eis. Et cum secessissent loqueba
tur ad invicem dicentes: quod nihil morte aut
vinculis dignum quod fecit homo iste. Agrippa
aut̄ festo dixit. **D**imitti poterat homo hic: si
non appellasset cesarem. **XXVII**

Tantū iudicatum est navigare eum
in italicam et tradi paulum cum reli
quis custodij ceteri uroni noīe iu
lio cohortis auguste: ascendentes nauem
hadrumetinam incipientem nauigare
circa asie loca sustulimus pseuerante no
biscum aristarcho macedonie thessalonici
se. **S**equenti aut̄ die venimus sydonē.
Huane aut̄ tractans iulius paulum pmis
sit ad amicos ire: et curā sui agere. Et mi
de cum sustulisset subnauigauim⁹ cyp̄
pteræ quod eēnt venti strarij. Et pelagus
cilicie et pamphyle nauigantes venimus ly
stram que est hinc: et ibi inueniēs centu
rio nauē alexandrinā nauigantē in itali
am: erā posuit nos in eā. Et cum multis di
ebus tarde nauigaremus et vix deuenisse
mus h̄gnydū: probante nos vento adna
uigauimus crete iuxta salomonem. Et
vix iuxta nauigantes venimus in locū quē
dam quod vocat le importus: cui iuxta erat ci
uitas thalassa. Multo aut̄ tempore pactorum cum
iam non esset tuta nauigatio eo quod ieunium
iam pterisset: isolabat eos paulus dices
eis. **C**liri: video quācum cū iniuria et multo
damno non solū oneris et nauis: sed etiam
aīaz nīfarū incipit esse nauigatio. Centu
rio aut̄ gubernatori et nauclero magis cre
debat quod hie quod a paulo dicebant. Et cum
aptus portus non esset ad hyemandum oī
mi statuerunt p̄ filium nauigare inde si quod
mo possent deuenientes plenice hyema
re portū crete respicientē ad affricū et ad
etorū. **A**spirante aut̄ austro estimantes pro
ficiunt se tenere: cum sustulissent de assone
legebant cretam. Non post multum au
tem misit se contra ipsam ventus typhonis
cus qui vocatur euroaquilo. **L**ungar
repta esset nauis: et non posset conari in

ventū: data nave flatib⁹ ferebamur. In insulā autē quandā decurrētes que vocatur cauda. potum⁹ vix obtinere scaphā. Quia sublata adiutorijs vrebant acciungentes nauē: timētes ne in syrtim inciderent sumisso vase sic ferebant. Galida autē nobis cōpestat iactatis sequenti die iactū fuerunt: et tercia die suis manibus armamenta nauis piecerūt. Nec aūt sole neq; syderib⁹ apparentib⁹ p̄ plures dies et cōpestat nō exigua īmīnente iam ablata erat spes oīs salutis nostre. Et cū multa ieunatio fuisset: tūc stans paulus in medio eoz dixit. Propterea q̄ dem oī viri audite me nō tollere a creta lucrīq; facere iniuriā hanc et iacturā. Et nunc iudeo robis bono aio esse. Amis̄io nullius aie erit ex robis p̄terq; nauis. Astitit em̄ mihi hac nocte angelus dei cuius sum ego et cui deseruio dicens. Ne timeas paule cesari te oportet assistere. Et ecce donauit tibi deus om̄e q̄ nauigant tecū. Propter qđ bono aio estote viri. Credo em̄ deo: qz sic erit quēadmo/ dū dicitū est mihi. In insulā autē quādā oportet nos deuenire. Sed postea q̄qr/ ta decima nox supuenit: nauigantib⁹ nobis in hadria circa mediā noctē suspicabant naute apparere sibi aliquā regionē. Qui et sabmittētes bolidem iuuenerūt passus viginti. et pusillū inde separati inuenérūt passus quādecim. Timētes autē ne in aspera loca incideremus: oī puppi mitentes anchoras q̄tuor optabant viē fieri. Nautis vō q̄rentib⁹ fugere de naui cū misissent scaphā in mare sub obtētu q̄si inciperent a pra anchoras extendere: dixit paulus centurioni et militib⁹. Nisi hi in naui manserint: os salui fieri nō potestis. Tunc abscederunt milites funes scaphe et passi sunt eā excidere. Et cū lux incipet fieri rogabat paulus om̄is sumere cibū dicēs. Quartadecima die bōdie expectātes ieunii p̄manetis: nihil accipientes. Propter qđ rogo vos accipe cibū p̄ salute v̄ta qz nullius v̄m capillus de capite p̄bit. Et cū lec̄ dixisset sumēs panē grās egit deo in p̄spectu oīm: et cuī

fregisset cepit māducare. Atque iores at facti oīs: et ipsi assumplerūt cibū. Eramus vō vnuerse aie in nauī ducente le p̄tuagintasex. Et satiati cibo alleuabant nauē: iactantes triticū in mare. Cū autē dies factus esset terrā non agnoscebant sinū vō quendā p̄siderabant habentem litus: in quē cogitatā si possent eūcere nauē. Et cū anchoras lūstulissent cōmitabant se mari. simul laxantes iūcturas gubernaculorū et leuato artemone fīm aure flatum tendebat ad litus. Et cū incūdissimus in locū būhalassuz imp̄getūt nauem: et prora quidē fixa manebat imobilis. pūppis vero soluebat aīi maris. Militum autē p̄filium fuit vt custodi as occiderent ne quis enatasset effugiat. centurio autē volens seruare paulū p̄hibuit fieri. Iustiūq; eos q̄ possent nastare emittere ie primos et euadere et ad terram extre: et ceteros alios in tabulis ferebant quosdam super ea que de nauī erant. Et sic factum est. vt om̄es anime euaderent ad terram.

XXVIII

Cū euafissemus tunc cognoscimus quia mytilene insula vocabatur. Barbari vero p̄stabant nō modicā hūanitatē nobis. Accensa ei p̄yra reficiebant nos oēs p̄pter imbrē q̄ īminebat et frigus. Cum p̄gregasset autē paulus sarmentoꝝ aliquantā multitudo cū imposuisset sup ignē: vīpera a calore cū p̄cessisset inuasit manū eius. Et vero viderūt barbari pendentē bestiā de manu eius: ad invicē dicebāt. Utiquis homīcida est homo hic: qui cū euasit de mari vltio nō finit eū viuere. Et ille quidē excutiēs bestiā in ignē. nihil malī passus est. At illi existimabant eū in timorē cōuertendū et subito casurum et mori. Diu autē illis expectantib⁹ et vidētib⁹ nihil malī in eo fieri querētes se dicebant eū esse deū. In locis autē illis erant p̄dia principis isule noīe publii: q̄ nos suscipiēs. tri duo benigno exhibuit. Contigit autē patrē publii febrib⁹ disenteria veratū iaceare. Ad quem paulus intravit. et cum oralset et imposuisset ei manus saluavit eū.

Prologus

Quo facto oēs q̄ in insula habebant infirmitates accedebant et curabantur. Qui etiam multis honoribus nos honorauebantur: et nautantibus imposuerunt q̄ necessaria erant. Post menses autem tres nauigauimus in naui alexandrina q̄ in insula hyemauerat: cui erat insigne castorum. Et cū venissimus siracusam maximus ibi triduo. Inde circulegentes deuenimus regium: et post unū die flante austro secunda die venimus putholos ubi inuentis fratribus rogati sumus mane re apud eos dies septē: et sic venimus rhomā. Et inde cū audissent frēs occurserunt nobis vñqz in app̄is et tribū tabernis. Quos cū vidisset paulus grās agens deo accepit fiduciā. Cū autē venisse mus rhomā permīssum est paulo permanere sibi met: cuz custodiente se milite. post tertium autē die prouocauit primos iudeos. Lūqz venisset dicebat eis. Ego viri fratres nihil aduersus plebē facies aut mortē paternū: vincus ab hierosolymis traditus sum in manus rhomanorum: q̄ cū interrogationē de me habuissent voluerunt me dimittere: eo q̄ nulla esset causa mortis in me. Contra dicentib⁹ autē iudeis coactus sum appellare cesarē: nō q̄si gentē meā hñs aliquid accusare. Propter hanc igit̄ causaz rogaui vos videre et alloqui. Propt̄ spe emi ista catena hac circūdatus sum. At illi dixerunt ad eū. Nos neq; lētas acceperim⁹ de te a iudea: neq; aduenies aliquis fratrū nūc iauit aut locutus est qd de te malū. Rogamus autē a te audire q̄ sentis. Nā de secta hac notum est nobis: qz vñqz ei tradicis. Cū constituerint autē illi diē venierunt ad eū in hospiciū plurimi. q̄b⁹ exponebat testificans regnum dei suadentes eis de iesu ex lege moysi et prophetis a manu vñqz ad prophetam. Et qdā credebāt his q̄ dicebant: qdam nō credebant. Cū q̄ inuicē nō essent presentes. discedebant dicente paulo vñū verbū. Quia bene spūssantus locutus est per sayam prophetā ad p̄es vños dicens. Glade ad populu istū et dic. Aude audietis et nō inteligetis: et videntes videbitis et nō percieve-

tis. In crassatū est enim cor p̄li hui⁹ et aurib⁹ guiter audierunt et oculos suos p̄pse rūt ne forte videat oculis et aurib⁹ audiunt: et corde intelligant: et querant et satisne eos. Motu ḡ sit vobis: qm̄ ḡtib⁹ nūs sum est hoc salutare dei: et ipsi audiet. Ecce cū hec dixisset: exierunt ab eo iudei multā hñtes inter se q̄stionē. Nam sit autē bienio toto in suo conductu: et suscipiebat oēs q̄ ingrediebant ad eū: p̄dicās regnum dei et docens q̄ lunt de dño iesu xp̄o cum omni fiducia sine p̄hibitione.

Explicit liber actuū ap̄lor. Incipit prologue in septē ep̄las canonicas.

On ita est ordo apud grecos q̄ integre sapient fideiqz rectā sectant eplaz septē. q̄ canonice nuncupant sic in latiniis codicib⁹ inueniuntur

ut quia petrus est primus in ordine ap̄ly: prime sint etiam eius ep̄le in ordine ceteraz. Sed sicut evangelistas dudū ad veritatis linea correximus: ita has p̄prio ordini deo iuuante reddidimus. Est enim prima eaz vna iacobi. due petri. tres iohannis. et iudee vna. Que si sicut ab eis digestae sunt ita qz ab interpretib⁹ fideliter in latinū vertentur eloquii. nec ambiguitatem legentibus facerent. nec sermonū sese varietas impugnaret. illo p̄ci pue loco vbi de unitate trinitatis in prima iobis ep̄la positiū legimus: in q̄ etiā ab infidelib⁹ trāslatorib⁹ multū erratu⁹ esse fidei unitate cōperimus. triū tñmō vocabula. hoc est aque sanguinis et spūs in ipsa sua editione ponētib⁹: et p̄is verbis ac spūs testimonii omittentib⁹ in quo maxime et fides catholica rotatur et patris et filij et spūssancti vna diuinitatis substantia cōprobaf. In ceteris vñ ep̄lis quantū a nostra alioz distet editio lectoris prudentie derelinquo. Sed iuvirgo christi euſtochium dū a me impensis us scripture veritatem inquire: meam quodāmodo senectutem inuidor vñebus corrodendam expōne: qui me falsarium corruptorez sanctarum p̄nun-